

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 7(725) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1961 m.

VASARIO-FEBRUARY 15 d.

PRICE 15 ct. XXI METAI

Gresia nauji pavojai! Budėkime!

REIKALINGA SKUBI LIETUVIŲ VISUOMENĖS IR ORGANIZACIJŲ AKCIJA
(VLIKO komunikatas)

Prezidentui ir vyriausybei Brazilijos Respublikoje pasikeitus, buvo pastebėtas politinių nuotaikų pakitimas. Pagal gautus iš Brazilijos tikrus pranešimus tos naujos politinės nuotai kos įtakoje tenykštė vyriausybė gali siekti nustatyti palankesnius santykius su Sovietų Sąjunga ir gali eiti prie Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasiuntinybių panaikinimo.

Ši komunikatą skelbiant Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasiuntinybių Brazilijoje diplomatinio pripažinimo susiaurėjimo klausimas tebebuvo svarstymų stadijoje. Svarbu, kad visų kraštų lietuvių bendruomenės, politinės, religinės, ekonominės, kultūrinės ir kitokios organizacijos, o taip pat ir pavieniai asmenys, tuoj siųstų telegramas ir laiškus oro paštu:

Jo Ekselencijai Janio Quadros, Brazilijos Prezidentui, Brazil, arba

Jo Ekselencijai Dr. Alfonso Avinos de Mello Franco, Brazilijos Užsienio Reikalų Ministrui, Rio de Janeiro.

Telegramose ir laiškuose prašyti nepripažinti Sovietų Sąjungos okupacijos Lietuvoje ir toliau tęsti suvereninės Lietuvos Respublikos atstovybės ir konsulatų pilno statuso pripažinimą.

Telegramas ir laiškus geriau būtų surašyti portugalų ar prancūzų kalbomis.

VLIKO Prezidiumas.

TELEGRAMOS BRAZILIJOS PREZIDENTUI

KLB-nės Politinis komitetas pasiuntė telegramą Brazilijos prezidentui p. Quadros, kuris prašomas nepripažinti Lietuvos okupacijos. Panašaus turinio telegramą pasiuntė Nepr. Liet. redakcija.

KLB Krašto Valdyba kreipėsi ir visas KLB apylinkes suagustija, kad jos prisidėtų prie akcijos, kurią vykdo visi lietuviškieji veiksniai ir kad padėtų atskirtiems tautiečiams siųsti telegramus ir laiškus naujam Brazilijos prezidentui su prašymais nepripažinti Lietuvos okupacijos.

LIETUVIAI, SUKRUSKIME PRIEŠ NAUJUS PAVOJUS LIETUVAI IR LIETUVIŲ TAUTAI

Šiomis dienomis naujasis Brazilijos prezidentas Quadros patvirtė, kad jo administracija užmegztų diplomatinis santykius su komunistinėmis Vengrijos, Rumunijos ir Bulgarijos vyriausybėmis.

Pretato Quadros patvirtė, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos pripažinimas būtų atšauktas.

Ta žinia yra tuo skaudesnė, kad tai padarė Brazilija, pati didžioji ir pati įtakingoji valstybė Lotynų Amerikoje, neužma tarptautinei teisei ir teisingumui prieštaruoti ir Lietuvai ne naudingų kelių.

Kol kas nei mūsų atstovybė, nei konsulatams neturi oficialių žinių šiuo reikalu.

Svarbu žinoti, Brazilijos vyriausybės sumetimus dėl kurių ji ėmėsi tokių žygių prieš Pabaltijo valstybes. Ar nebus Pabaltijo valstybių padėtis, kurios į Sovietų Rusiją įjungimo Vakarai nepripažįsta. Antra, Lenki

jos vakarų sienos ir trečia, dv

Vokietijos? Brazilija taipogi galinti pasiskelbti neutralia valstybe, kuo met tarp Rytų ir Vakarų eina ne tik šaltasis, bet ir karštas karas, kaip pav. Laose ir Kongoje. O praktikoje mes gerai žinome, kad šitokie „neutralieji“ daug daugiau patarnauja komunistiniam blokui, negu laisvajam pasauliui. Pagrindinė neutraliųjų blogybė yra ta, kad jie nenori suprasti Sovietų Rusijos imperializmo ir kolonizmo, prieš jį nekovoja ir leidžiasi patys save pasmaugiami. Dar ne trūksta naivų žmonių ir valstybės galvų, kurie mano, kad komunistams jų krašte paėmus valdžią, jie išliks. Komunizmas ne tik ūkį ir kultūrą iriauna, bet pirmoje eilėje patį žmogų ir ištisą tautas fiziškai ir morališkai naikina.

Tol, kol Brazilija dar nepaskelbė savo galutinio sprendimo dėl Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių mūsų visai visuomenei reikia kuogreičiausia susirūpinti ir daryti visus žygius Lietuvos laisvei ginti.

Todėl visos organizacijos, didelės ir mažos, o lygiai ir pavieniai žmonės turėtų Brazilijos prezidentą užpildyti telegramoma, laiškais ir kitokiais pareiškimais, prašančiais ir reikalaujančiais nepažinti Lietuvos valstybės tarptautinių teisių ir neuatraci Lietuvos — Brazilijos diplomatinį santykių. Brazilijos prezidentas tegu būna apverstas mūsų popieriais, kad tik apsaugotume Lietuvos reikalus, kad nebūtų pripažintas Lietuvos į Sovietų Rusiją įjungimas.

Taip pat šiomis dienomis mus pasiekė ir kita liūdina žinia iš okupuotosios Lietuvos.

SOVIETINĖ VALDŽIA AREŠTAVO PASKUTINĮ LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS VYSKUPĄ JULIJ. STEPONAVIČIŲ.

Jis bebuvo vienintelis vyskupas, kuriam buvo dar leista eiti iš savo pareigos. Ateinančioji iš Lietuvos sovietiškoji spauda pakartotinai pradėjo rašyti ir kaltinti kunigus visokiais prasiimanomais nusikaltimais. Tai nauja persekiojimų banga, kaip priemonė sunaikinti lietuvių tautai.

Šituo atveju, laisvieji lietuviai, nesvarbu kokių tikybų ar politinių įsitikinimų bebūti, pilnu balsu viešai ir visur turi reikšti protestus prieš siauriantį barbarišką kolonializmą Lietuvoje ir lietuvių naikinimą.

Atminkime visi, kad savo viešuoju balsu daug padedame pavergetojė tėvynėje kenčiančiai tautai. Jei mes šitoje kovoje neturime kitokių priemonių, tai laisvasis pasaulis leidžia mums šituo ginklu kovoti, tad ir kovokime juo. Mes turime rašyti protesto rezoliucijas ir siųsti jas šio krašto vyriausybei, Jungtinėms Tautoms, Vatikaniui, kad jie visi darytų žygius ir

reikalautų iš Sovietų Rusijos pasitraukimo iš Lietuvos, o pirmoje eilėje, kad nepersekiotų gyventojų ir jų pačių išlaikymo institucijų. Vasario šešioliktoji diena

600 DARBO UNIŲ ATSTO VŲ OTTAWOJE

supvažiavę kėlė nedarbo klausimus. Pirmą jie susirinko parlamento kuluaruose, o paskui nuėjo į posėdžių salę. Jiems vadovavo Canadian Labor Congress prezidentas C. Jodoin, kuris buvo priimtas 19 valdžios narių. Valdžiai išteiktas memorialas, kuriam sakoma, kad nedarui naikinti reikalingi drąsus žingsniai, kurie pagyventų ūkinį valstybės gyvenimą — mokesčių, investicijų ir kredito srityse. Memorialas pasisakoma už socialinės pagalbos praplėtimą, sunažinimą metų pensijai gauti.

Starr įtikinėjo, kad valdžia daranti žygių nedarbui mažinti, bet liberalų atstovas Martinu neigė Staro pasisakymus ir kilo didelis sąmyšis. Darų min. Walker teigė, kad valdžios žygiai rimti, Jodoin teigia, kad darbas esą apie 750,000 bedarbių kas sudaro apie 12 proc. darbo masės, o Pearson mano, kad bedarbių yra dar daugiau.

KANADA DIDINS NAFTOS PRAMONĘ.

Kanados požemiai labai turtingi daugeliu turty, kurių tarpe nafta yra labai svarbus produktas. Bet Kanada dar neturinti tinkamai išvystytos naftos pramonės. Šis dabar nepaprastai svarbus ir brangus produktas, kurio Kanada turi labai gausiai, tebeguli požemiuose, kai jo pramonės vystymas duotų labai daug darbo žmonėms ir didelių pajamų valstybei. Dabar federalinė valdžia užsimoja didinti naftos pramonę. Pasirūpinimas yra per porą metų naftos produkciją pakelti apie 50% daugiau turimos.

Politinių įvykių savaitė

Mums, ypač minint Vasario 16, tai yra labai nemaloni žinia. Naujasis Brazilijos prezidentas, įteigui tai yra tiesa, pripažįsta smurtą ir kolonializmą, kai buvęs prezidentas Lietuvos atstovybei naujoje sostinėje yra davęs sklypą žemės.

VISI GINKIME TAUTOS TEISES

būti laisvai ir savarankiškai tvarkytis. Siųskime, kol nevėlu, telegramas ir prašykime smurto ir Lietuvos okupacijos nepripažinti.

KITOS ŽINIOS

— Pas naująjį JAV prezidentą pradeda važiuoti kitų valstybių vyriausiųjų galvos. Pirmiausia atvyksta DB min. pirm. Macmillanas.

— Kongo prezidentas sudarė naują ministerių kabinetą iš išmokslintų asmenų.

— Prokomunistas Lumumba pabėgęs, nes pabėgti jam padėjo jusi Jungtinių Tautų kariuomenė.

— Prancūzijos lėktuvai, kuriuos skrido į

Tai geriausia ir kartu didžiausia proga mums visiems išeiti į viešumą ir tirti savo žodį pavergtosios Tėvynės reikalu. Gausus šios didžiosios tautos šventės minėjime dalyvavimas ir atiduota tinkama piniginė auksa visoje mūsų laisvės kovoje yra mūsų pagrindiniai kovos ginklai.

DIEFENBAKER PAS KENNEDY

Kanados min. pirm. J. Dieffenbaker yra pakviestas vasario 20 d. pas naująjį JAV prezidentą Kennedy, su kuriuo bus aptarti aktualūs tarptautiniai, o taipgi ir JAV santykių su Kanada klausimai.

Kaip žinoma, ypač yra išsiskyrusi Kanados politika su J. A. V. dėl Kubos. Nesutariama ir dėl Kinijos. Ypač santykiai dėl Kubos Kanadai nėra naujdingi. Kai Kanada nė kiek ne paremia JAV, tai ir JAV ne linksta Kanados remti, ir dėl to kaikiurios įmonės Kanadoje netenka JAV užsakymų, o tas savo ruožtu didina nedarbą.

PRAGYVENIMO MINIMU MAS KANADOJE

1960 m. gruodžio mėnesį, statistikos duomenimis, nukrito apie 129.6 iki 129.2. Šis mirumumas, kuris nustatomas statistikos duomenimis, yra skaičius, kuris yra siektinas, kad Kanados valstybinė pensija būtų pakelta iki tokio lygio.

NUSIKALTIMAI ONTARIO PROVINCIJOJE

Statistika rodo, kad Ontario provincijos kalėjimuose yra išdešimties 9 kaliniai, gimę Kanadoje ir 1 kalnys — naujas atvykėlis.

SENSACIJA MOTERŲ APSIRENGIME

Popieriaus pramonės prezidentas Bennet pareiškė Montrealio realio pramonininkų susirinkime, kad netrukus Kanados moterys sukleles mes į „gerbičius“ panaudojusios tikrai vieną kartą, nes jos bus gražios, bet nepatvarios, nes bus daromos iš popieriaus ir bus tinkamos dėvėti vieną kartą.

Maroką Rusijos tarybos pirm. Brežnev, šūviais išpėjo, kad jis įskrido į kontroliuojamas Alžyro sritis. Dėl to Rusija protu tuoja.

— Maroke įvyko didelis žemės drebėjimas, kurio pasekmė je žuvo daug žmonių.

Bažnyčiai aukėjo: V. Lietuvos 30 dol., p. Mekšrūnas 25, J. Lecinskas 20, po 10 dol.: J. Kontautas, P. Piečaitis ir A. Tomas. Rinkliavoje vasario 12 d. suaukota 160.62 ir spec. rinkliavoje 227.92.

— Rusijos misterinis satelitas, kaip teigia mokslininkai, nei žmogaus, nei gyvulių savyje neturi. O dabar rusai paleido sunkų satelitą į Vėną, bet jis jį pasieks tiksliai gegužės mėnesį. Rusai turi 4 satelitus, o JAV 19.

— JAV pasigyrė, kad esanti paruošusi du satelitus: vieną ne paprastai didelį, o kitą, kuris turės žemės sukimosi greitį, todėl atrodys stovįs vienoje vietoje.

— Kennedy kongresui pasiuntė naują pasiūlymą — visus žmones gydyti nemokamai nuo gimimo iki mirties.

— Londone vyksta didelė šmuga byla. Pasirodė, kad šnipai tinklas apima ir Varšuvą. Šnipai žinias Maskvai siuntė radiobangomis.

— Chruščiovas iš Varšuvos atšaukė atstovą Abrasimovą ir jo vieton paskyrė kompartijos centro komiteto narį Aris kių.

LIETUVOS DIPLOMATŲ SEFO S. LOZANOS, 10 DIS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS DIENAI

Štai vėl atėjo Lietuvos Nepriklausomybės diena ir kiekviena laisvame krašte, kurio nepasiekia sovietų ranka, smaugianti žmonių ir tautų laisvę, mes, užsienio lietuvai, minime žymiausią mūsų naujosios istorijos įvykį — vasario šešioliktojos aktą. Tuo aktu atstačius 1918 metais Lietuvos valstybę, buvo atidarytas mūsų tautai laisvo kūrybingo gyvenimo telpas. Tai buvo atlikta vien mūsų pačių jėgomis bei ištekliais. Nuo 1918 metų ligi sovietų įsiveržimo į Lietuvą 1940 metais Lietuva buvo paėmusi iš užsienotikštai apie 18 milijonų dolerių paskolų, taigi mažiau negu dabar Vakarai per vieną savaitę išleisdami Kongui.

Ta aplinkybė, kad Lietuva vis dar yra Sovietų Sąjungos okupuota padaro mums šią šventę dar reikšmingesnę. Nes švęsdami ją, mes atstovaujame visą tautą, milijonus lietuvių, kurie savo krašte neturi teisės išreikšti net atsiminimų apie savo valstybę, kuriai jie dirbo bei aukojosi ir kurios nepriklausomybę sunaikino Sovietų Sąjunga. Šią praeitį minėti yra sovietų draudžiama ir baudžiama. Bet okupacinė valdžia ne tik kėsi nusi išrauti praeitį iš mūsų tautos širdies. Ji siekia taip pat naikinti lietuvių viltį ateičiai. To dėl tos vilties palaikymas bei ugdymas sudaro visą užsienio lietuvių uždavinį ir vasario šešioliktosios minėjimo reikšmę.

VLIKO PIRMININKAS LANKĖSI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

VLIKO pirmininkas Dr. A. Trimakas vasario 2 d. lankėsi Valstybės Departamente, Vašingtone, kur Lietuvos atstovas JAV J. Kajeckas jį pristatė naujiems Valstybės Departamentui pareigūnams, kurie susiduria su Lietuvos reikalais. Per dantgiau kaip valandą užtrukusi pasikalbėjimą buvo paliešti įvairūs su Lietuvos laisvės byla susiję klausimai, o taip pat naujosios administracijos užsienio politikos pagrindinės gairės ir tarptautinių įvykių raida. Vašingtono nusistatymas Lietuvos

Nėra abejonės, kad holševikai, dėdamiesi neva internacionalistais varo Lietuvoje rusų mo akciją, brukdami rusų kalbą pirmiausia mokyklose ir siųdami vis daugiau rusų į mūsų kraštą. Ši akcija yra juo ryškesnė, kad okupacinė valdžia yra izoliavusi Lietuvą nuo Vakarų ir nukirtusi jos natūralius ryšius su Vakarų kultūra, kurios taikoje lietuvių nuo šimtmečių ugdė savo tautinę kultūrą bei civilizaciją. Šitokiomis aplinkybėmis kiekvienam šeimyniniam židiniui krašte atitenka uždavinys saugoti ir perduoti jaunimui tautines, religines, bendrai žmoniškas vertybes, kurios sudaro neatimamą lietuvių dvasios elementą.

Okupacinės valdžios atliktas Lietuvoje gyventojų surašymas paliūdi, kad lietuvių skaičius ne tik nėra padidėjęs, bet dargi yra daug sumažėjęs palyginamai su laisvosios Lietuvos laikais. Tai yra pasekmė trėmimų ir kitų sunkių persekiojimų, kurie priklausė prie sovietų okupacijos politikos esminių metodų. Joks kitas sovietų pavergtas kraštas, išskyrus Estiją, nėra nustojęs tiek žmonių, kiek Lietuva. Ties sunkūs nuostoliai, lėmę neigiamai paveikti Lietuvą ateitį, jeigu jie nebus išlyginti padidintu tautos prieaugliu. Juo gausesnė bus tauta ir ypač juo gausesnis jaunimas krašte, juo didesnis bus atsparamas rusinimui ir iš viso bolševikų akcijai, belaukiant laisvės.

MONTREALIS TAUTOS FONDO

Montrealio skyriaus valdyba, aukų rinkimo vaju pradeda 3 m. vasario 19 d. Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimo proga, Plateau salėje

Ta proga skyriaus valdyba prašo visus geros valios lietuvius, pagal išgales, aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams.

Skyriaus Valdyba. NAUJOJI „LITO“ VALDYBA

vasario 13 d. pirmame posėdyje pasiskirstė pareigos: juozas Bernotas — pirm., Al. Norkelinūnas — vicep., Pr. Rudinskas — sek., D. Jurkus — banko vedejas, J. Kardelis — informacijai ir propagandai. Kredito komisijos pirm. J. Juškevičius. Revizijos k-jos pirm. — J. Bulota.

Kredito unių metinin susirinkimas kovo 11 d. „Litas“ išrinko atstovais J. Bernotą ir Pr. Rudinską, o Kredito kasos susirinkimas kovo 10 d. išrinko D. Jurkus ir J. Bernotas.

„Litas“ įstojo šie nauji nariai: Šarūnas Valiulis, Elena Vieraitienė, Martynas Zavadskas, Marija Leknickienė, Vidas Pociukonis, George Keen, Liza Morkūnas, Jonas Gatautis, Vladas Trainys, John Glauckas, John Saviskas, Petras

trenkęs dar vieną žymų partitį. „Tuo esą Chruščiovas nu rėdė žemės sukimosi greitį, todėl atrodys stovįs vienoje vietoje.“

— JAV pakartojo nusistatymą dėl komunistinės Kinijos ir Taivano. Su šiuo JAV surišta tvirtais saitais.

— Tuniso prezidentas Bourguiba Paryžiuje tarėsi su prezidentu de Gaulle.

— I Londoną vyksta Graikijos premjeras.

— De Gaulle tarėsi su Adenaueriu dėl prekybinių santykių.

„LITO“ BALANSAS

1961 m. sausio m. 31 d.
Aktyvas:
Paskolos 350,726.88
Inventorius 650.—
Quebec C. U. Lyga 100.—
Centrinė kasa 31,200.—
Pereinamos sumos 582.50
Kasa 29,084.—
Viso 412,343.18

Posyvas:
Indėliai 403,418.58
Pereinamos sumos 600.—
Atsargos kapitalas 5,250.—
Nepaskirstytas pelnas 1,755.32
Šių metų pelnas 1,319.28
Viso 412,343.18

Mėnesinė apyvarta 97,795.67
Narių 559.
Skolininkų 142.

KULINARIJOS KURSAI

A. V. Marijos Sąjūdžio su ruošų kulinarijos kursų, seselių namuose, vadovaujamų agr. J. Šipelenės ir J. Rukšėnienės, pirmoji ir antroji valandėlės praejo labai sklandžiai. Didelis sidomėjimas kursančių įvairiais patiekalais, jų pagaminimu bei papuošimu. Nauda iš kursų labai didelė.

Labai patartina pasinaudoti šia reta proga visoms mergaitėms bei moterims.

Ši sekmadienį virimo valandėlė neįvyks dėl Vasario 16 d. minėjimo.

Trečioji virimo valandėlė įvyks vasario 26 d. tuo pačiu laiku, po 10 val. mišrių.

Dalyvė. LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO

Montrealio skyriaus visuotinis narių susirinkimas vyriausiojo organų rinkimo reikalu, įvyksta vasario 18 d. (šeštadienį) 6 v., 4040 Ontario St. E. Apt. 3. Visiems nariams dalyvavimas privalomas. Valdyba.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.
Domicil 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Į lietuvių tautą

BROLIAI IR SESĖS, LIETUVIŲ TAUTOS VAIKAI
VISAME PASAULYJE!

Minėdami Vasario 16 dienos keturiasdešimt trečiąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, sveikiname Jus, kurie kenčiate rusiškojo komunistinio imperijos lizmo okupaciją pavergtame krašte, ir Jūs, kurie Tėvynės pasiūlę ir išblaškyti po visą pasaulį, tvirtai jaučiatės lietuviais esą, pasiryžę lietuviams išlikti patys ir išlaikyti tokiais savo jaunesnes ir pačias jaunesias kartas, pasiryžę puoselėti meilę Lietuvai ir ryžtą išlaisvinti ją iš svetimųjų vergijos, prisiekę siekti savo Tautai laisvės ir Lietuvai tikros valstybinės nepriklausomybės.

Tų tikslų siekiant, mes nesame palikti vieni. Amerikos Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija, Kanada, Anglija, Filipinai ir kitos valstybės per savo atstovus Jungtinės Tautos se, kai ten pereitų metų pabaigoje buvo svarstomas kolonizmo klausimas, kėlė faktą, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra Sovietų Sąjungos jėga užgrobta, sulaužius tarptautinę teigę, pasidėjimus ir sutartis, ir dar bar laikomos koloniškai pavergtos. Buvo pareikšta, kad Sovietų Sąjunga turėtų joms laisvę grąžinti, jei nori įrodyti savo gerą valią teisėtumui ir pastoviai taikai pasaulyje įgyvendinti.

Atsakydamas į tai Chruščiovas Jungtinėse Tautose daužė į stalą kumščiu ir batų, tuo demonstruodamas, kad Sovietų Sąjunga nė nemano jos pavergtosioms tautoms laisvę grąžinti, mėginamas visus įtikinti, kad tik Afrikos ar Azijos tautų koloninė priklausomybė yra pavergimas, bet Lietuvos ir kitų rytų Europos tautų Sovietinis pavergimas yra „išlaisvinimas“. Ir net daugiau, naujas komunistinių partijų manų festas, paskelbtas Maskvoje 1960 m. gruodžio 5 dieną ir vėliau, Chruščiovo kalba, paskelbta 1961 m. sausio 6 dieną, aiškiai pasako, kad komunizmas išličiai siekia viso pasaulio už valdymo ir kad tai įvyks artimiausioje ateityje arba, anot Chruščiovo, žmonijos dabartinės kartos anūkai jau gyvens viso pasaulio komunistinėje santvarkoje.

To atsiekti Chruščiovas tikisi ne karine jėga, bet koegzistencija, laisvąjį pasaulį užliūliuodamas, jo budrumą užmigdydamas, stiprindamas jame defektines nuotakas ir mintį, kad kito kelio nėra: arba kapituliacija prieš komunizmą arba būti atominio sunaikinimo kataklizme.

Laisvajame pasaulyje visad buvo žmonių, kurie pasiduoda defektinėms nuotakoms ir, vietoje kovoję su blogiu, prieš jį kapituliuodavo, tardami, kad tai darą taikos išsaugojimo ar net žmonijos nuo sunaikinimo išgelbėjimui. Tokių nuotakų įsivyravimas 1939 metais atidavė Europą Hitlerio ir nacių teroriui, tokių nuotakių skiepinimas šiandien gali ištumti pasaulį į naują katastrofą.

Maskva pasiryžusi daryti viską Europoje (Berlynas ir Vo-

kietija), Afrikoje (Kongo), Azijoje (Laose), Pietų Amerikoje (Kuba), pačiose Jungtinėse Tautose jas griauinant, kad tik keltų tarptautinę netvarką, didintų sumišimą laisvajame pasaulyje ir brandintų jamie vi suotinas defetizmo nuotakas savo tikslams pasiekti.

Mūsų pačių lietuviškoje rėi vijoje pradėjo atsirasti pavienių asmenų, kurie yra linkę bendrauti su Sovietų Sąjungos patikintais lietuviškais kvisliniais, vardan kultūrinių ir kitokių ryšių su lietuvių tauta okupuotame krašte. Jie vadina tai „tilto“ statymu į Lietuvą.

Visi duomenys rodo, kad toks „tiltas“ yra tik į vieną pusę: komunistinei propagandai gabenti ir vakarus ir sleisti į tautiškai, patriotiškai, idealistiškai nusistačiusios lietuvių išeivijos tarpe. Maskva ir jos lietuviškieji pakalikai siekia sunaikinti lietuviškoje išeivijoje pasipriešinimo komunistui ir Maskvai dvasią.

Broliai ir Sesės lietuviai! Jei galima būtų pastatyti iš laisvojo pasaulio į Lietuvą tiltą, per kurį galėtume susisiekti laisvai su savo tauta, bet ne su Maskvos Lietuvai primestais komunistiniais prisilaizželiais, jei per tą kį tiltą į Lietuvą galėtų keliauti laisva mintis, laisvas žodis ir tiesa ir šviesa, mes visi kaip vienas prie to tilto statybos prisidėtume. Bet kol tiltas yra statomas pagal komunistų iš anapus pateiktus planus ir turi tarnauti tik jų tikslams, tai yra, mus tarp savęs kiršinti, sleisti mūsų tarpe defetizmą ir griauti Lietuvos laisvinimo darbus, esame priversti smerkti panašų „tiltų“ statytojus ir visus tuos, kurie prie tokios „statybos“ darbo prisideda.

Tvirtai tikime ir žinome, kiek pasaulio grumtynėse tarp laisvės ir komunistinės tironijos per galė bus laisvės nusėję. Gali Maskva žvanginti ginklais Afrikoje, Azijoje, Lotynų Amerikoje ar kuriose kitose žemės kamuolio užkampiuose. Tada neturi lemiančios reikšmės. Visų sprendimų raktas yra Vakarų Europos ir Jungtinių Amerikos Valstybių rankose. Vakarų Europa yra ryžtingai nusistačiusi nekapituliuoti prieš Maskvą, o naujasis JAV prezidentas John Fitzgerald Kennedy savo inauguracinėje kalboje prisiekė:

„Tegul žino kiekviena tauta, vistic ar ji mums gero ar blogo linkėtų, kad mes mokėsime bet kurią kainą, pakelsime bet kuriuos sunkumus, sutiksime kęsti bet kuriuos nedeatkelius, remsime kiekvieną draugą, priešinimės kiekvienam priešui, kad patikrintume laisvės išsaugojimą ir jos klestėjimą“.

Šiuos atsakingiausio šiandien pasaulyje valstybės vyro žodžius mes norime dėti pagrindą Lietuvos laisvinimo darbų išeivijoje ir lygiai pagrindą mūsų sesių brolių išlaisvinimo vilčių pavergoje Tėvynėje.

Kaip ilgai besitęstų naktis, rytas auš!

Atsakymai į anketa.

DEL K. BARONO MINČIŲ Į NL ANKETĄ

Š. m. sausio mėn. 25 d. „N. L.“ 4 n-ję, tilpusi K. Barono korespondencija „Pasvarstyki me savo reikalus“, laikuriais atvejais, gal ir verta paremti, tačiau, jei visi „N. L.“ skaitytojai būtų vienos nuomonės, gal ir tikty. Nereikia pamiršti, kad kiek yra „N. L.“ skaitytojų ir gal net bendradarbių, beveik kiekvienas yra savo nuomonės, o tos nuomonės yra labai skirtingos. Kadangi yra įvairiausio skonio skaitytojų, tai laikraščio redakcijai jokių būdu neįmanoma visiems įtikti. Kaip pav. aš pats. Mano pirmas žvilgsnis laikraštyje: politinės pasaulio žinios. Po to dairausi, ką dar įdomesnio atradusi.

P. K. Baronas, kaip žinoma, yra visa siela atsidavęs sportui. Jam atrodoys geriausias laikraštis tas, kur vedamajam bus sportas. Kitam gal geriausia pauka šaueriai ir krikščynos. Tuo remiantis, esu tikras, jokia re-

dakcija neįtikis visiems savo skaitytojams. Mano nuomone, nėra ir reikalo prie atskirų skaitytojų laikytis. Kiekvienas, kas skaito kokį laikraštį, apytikriai žino, kas kurioje dalyje yra, ir be didelio vargo susiranda, o kadangi „N. L.“ yra tik 8 puslapių, tai manyčiau, nepaklysim nė vienas ko nors įšėskodamas. Gal kiek galima būtų sustoti dėl klaidų, kurių pasitaiko pa-lyginus daug, bet ir dėl to nėra kio per daug nusiminti, juk tik tas neklysta, kas visiškai nieko nedirba.

V. P. — Istorikas prof. A. Tolybee, kalbėjęs MacGill universitete apie jo numatomą ateitį, be ko kita, pakaitino Izraelį, kad jis moraliu atžvilgiu pasigė su arabais taip, kaip naciai su žydais. Dėl to jis susikirtu su Izraelio atstovu, su kuriu turėjo ilgiau aiškintis.

— Lietuvoje yra likę nenujautų laukų.

Su liūdesiu pranešam giminėms ir draugams, kad sausio 12 d. 1961, Lietuvos žemelė priglaudė savo karštą mylėtąją, geležinkelietį - pensininką

A. J. A. JONĄ LAGUCKĄ.

Mylimas tėveli, tebūna lengva Tau Lietuvos žemelė!

V. Lucas su šeima.

Susikaupę minime šviesią atmintį visų tų, kurie žuvo kovoje dėl Lietuvos laisvės, visų tų, kurie kentėjo ar kenčia dėl jos kalėjimuose, Sovietinėje tremtyje ar dar kitaip dėl Lietuvos nukentėjo.

Reiškiame pagarbą visiems lietuviams, kurie išgarsino ar garsina Lietuvos ir lietuvių tautos vardą per mokslą, meną, per tiesos skelbimą, per tautinį apashtalavimą.

Augštai vertiname Lietuvos Diplomatines ir Konsuliarnes Tarybos, Amerikos Lietuvių Tarybos, JAV, Kanados, Amerikos Lietuvių Tarybos, Lietuvos Laisvės Komiteto, JAV, Kanados, Europos, Pietų Amerikos, Australijos kraštų ir Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos, o taip pat visų kitų lietuviškų organizacijų bendrą darbavimą ir talką Lietuvos laisvinimo darbe, lėšų telkimą

laisvinimo reikalams, tautinių ir kultūrinių darbų vykdymą, lietuviškę stiprinimą ir jaunesnes kartose išlaikymą.

Didžiai branginame visos lietuvių visuomenės organizuotą ir pavienį dėjimąsi į Lietuvos laisvinimo veiklą sugestijomis, darbu, lėšomis, bet ypač tai, kad ji išlaiko šviesias viltis, kurias perduoda savo vaikams ir vaikaičiams, kad verta gyventi ir kovoti dėl gerio, dėl žmogaus teisių, dėl tautų teisių, dėl žmonijos šviesesnės ateities, dėl lietuvių tautos teisių, dėl Lietuvos nepriklausomybės, dėl jos ateities šviesaus idealo laisvėje.

Broliai ir Sesės lietuviai, abiejose geležinėse uždangos pusėse! Kova už Lietuvos laisvę bus vedama iki laimėjimo.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas.

1961 m. vasario mėnuo.

SVEIKI, SULAUKĘ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENOS!

Keturiasdešimt trečioji Lietuvos Nepriklausomybės Diena aušta panašiai ar net niūriai, kaip ir eilė ankstesniųjų, apsi- niauksusių miglomis, sklindančiomis iš pasaulyje tebevyraujančio nesuvisaiykimo, neapsisprendimo ir nesirijimo ką daryti su ištisas tautas prievartaujančiu smurtu. Tokia Lietuvos Nepriklausomybės Diena yra ne džiūgavimo, bet ir ne raudų diena. Tai diena susikaupimo ties siekiu ir auka.

Mūsų siekis — Lietuvos nepriklausomybė. O tai yra smurto sutramdymas. Tai yra išdrakymas židinio, iš kurio imasi grasa žmonijai. Tai yra siekis mas naujo, savarankaus, laisvos gyvenimo ir bendravimo laisvoje lygiateisių tautų bendruomenėje. Tai kilnus ir svarbus siekis, vertas sunkių aukų ir atkaklios ištikimybės.

Lietuvos Nepriklausomybės Diena primena ištikimybę tų, kurie dėl to siekio kovojo ir laimėjo, ir tų, kurie žuvo dėl jo bekovodami net ir pralaimėję mo akivaizdoje. Ir mums deš, kad, net ir stengdamiesi lanksčiai apeidinėti klūtis, net ir vin guodami kelius į tikslą pagal geriausią savo nuovoką, nei žodžiais, nei veiksmais, nei nutylėjimais nepareikštumėm susitaikymo su Lietuvai daromu smurtu, neišsžadėtumėm siekį ir sieksią Lietuvos nepriklausomybės, gynę ir ginsią tą Lietuvos teisę, dėję ir dėsiaj tam tikslui visas savo viltingas ar kartais net ir neviltingas pastangas.

Lietuvos Nepriklausomybės Diena yra diena susimąstymo apie mūsų kelių vargumą, apie mūsų siekio dar pareikalausimą

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Valdyba.

Tautos fondas

LIETUVIAI,

Mūsų brangioji tėvynė Lietuva ir šiandiena šventai tiki, kad laisvasis pasaulis matydamas pavojų ir savo laisvei, padės mums kovoje prieš pavergeją — Sovietų Sąjungą iki atgausime išplėstą laisvę ir nepriklausomybę.

Šiandieną tautų apsisprendimo klalsimas yra labai gyvas ir aktualus. Mes matome vieną po kitos besikuriančias valstybes Afrikoje, kur tautos dar mažai paliestos civilizacijos ir valstybiniam gyvenimui menkai pribrendusios. Dar neseniai Sovietų Tautų forumė Niki Chruščiovas isteriškai šauke, kad būtų užbaigtas kolonizmas. Bet jis tą taikė kitiems, o ne sau. Tačiau jis pakankamai vaizdžiai parodė laisvajam pasauliui, kad neturi pamiršti naujaušo ir žiaurnausio kolonializmo Europoje, kurį įvykdė Sovietų Sąjunga.

Laisvojo pasaulio lietuviams kovoje prieš tėvynės pavergeją vadovauja VLIKas. Jo tikslas — laisva Lietuva, o kovos būdai labai sunkūs, svarbūs ir sudėtingi. Sekmingesnei kovai vesti yra reikalingi ir pinigai, kurių didžiausia dalis eina šioms kovos priemonėms palai kyti.

Radijui. VLIKas naudoja žinių perdavimui ir pavergtąją tėvynę lietuviškai per Romos, Madrido ir Vatikano radiofonus. Okupantas labai bijo tiesos žodžio iš laisvojo pasaulio ir įvairiais būdais prieš siuntimą kovoja. Tačiau nei grąsinimai, nei baumsės lietuviu nuo žinių gaudymo neatbaido. Reiškia okupantas nėra nei taip galin gas, nei saugus, nes dreba dėl prasiveržimo tiesos žodžio gim

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS ŽODIS VISIEMS

Atstavybė praneša visiems T. F.-do skyriams, igaliotiniams, o kur jų nėra, apylinkių vadyboms, bei visiems lietuviams Kanadoje.

Artinasi visiems lietuviams brangi, nepamirštama, istorinė 1918 m. Vasario 16 diena, kada nežūrint žiaurios keizienio okupacijos Lietuvoje, būrys patriotų pasirašė Lietuvos nepriklausomybės Aktą ir paskelbė jį visam pasauliui.

Bet neilgai džiaugėmės laisve ir nepriklausomybe. 1940 m. Lietuvą užtvino viską naikinas raudonas maras iš rytų ir nuo tada prasidėjo žiauriausia lietuvių tautą naikinanti okupacija. Tūkstančiai, viską palikę, bėgo nuo komunizmo ir Vakarų, o šimtus tūkstančių Tėvynėje pasilikusių, okupantas vežė į Sibirą katorgos darbams, bačui ir išnaikinimui.

Kiekvienais metais lietuviai, gyveną laisvam pasauly, skaitlingai dalyvauja Vasario 16 d. minėjime ir ta proga dosniai aukoja Lietuvos laisvinimo reikalams.

Tautos Fondas prašo, kad visose apylinkėse Kanadoje būtų iškilmingai paminėta Vasario 16 šventė, kad kiekvienas lietuvis pasistengtų ateiti į minėjimą ir vieną kartą į metus paaukotų Tautos Fondui.

Visi Tautos Fondo igaliotiniai, o kur jų nėra, apylinkės valdybos tvarkingai renka su kas prie įėjimo į minėjimą, kur

tąja kalba — lietuviškai. Pas klausios žinios patvirtina, kad per minėtas radio stotis žinių siuntimas lietuviškai yra goudžiai klausomas ir nepaprastai vertinamas.

Eltos biuleteniams. VLIKas informacijos tikslu leidžia Eltos biuletenius lietuvių, anglų, vokiečių ir italų kalbomis. Tie biuleteniai yra siunčiami svetimų kraštų politikams, žurnalistams, mokslininkams, visuomenininkams, spaudai ir kt. Tie biuleteniai yra svarbūs, labai vertinami ir daug prisideda prie laisvinimo kovos.

Radio sekimo stočiai. VLIKas išlaiko radio sekimo stotį, kurios pagalba sužinome kiekvieną svarbesnį įvykį pavergtose Lietuvoje. Tomis žiniomis ne tik mes pasinaudojame, ga lėdami skubiausiai atsakyti į pavergejo melus, bet ir mums draugingų kraštų svarbios institucijos bei įtakingi asmenys. Ši mūsų kovos priemonė yra irgi labai efektinga ir taikli.

VLIKas kovai už tėvynės laisvę pinigų iš svetur negauna. Tik laisvajame pasaulyje gyvenąs lietuvis savo dosnumu turi tuos pinigus sukelti.

Tautos Fondas, kaipo VLIKo padalinys, rūpinasi sukelti lėšas, kad kova už laisvę būtų tęsiama ir stipinama. Todėl ir šiais metais Tautos Fondas laukia Jūsų aukos, karštrai tikėdamas, kad laisvėje gyvenąs lietuvis dar nepalūžęs ir tės kovą už brangios tėvynės laisvę iki išauš jai laisvės rytojus.

Aukas siųsti:
Lithuanian National Fund
233 Broadway, Room 3012.
New York 6, N. Y., U. S. A.
Tautos Fondo Valdyba.

ant staliukų turėtų būt aukų la pait, liet. pasai ir pakvitavimo ženklai. Kiekvienas aukotojas į aukų lapą įrašo savo pavardę ir paaukotą sumą, už kurią jis gauna tai pačiai sumai pakvita vimo ženklų įklijavimui į turimą pasą; jei jo neturi, gauna pirmo eilės už savo auką pasą ir ženklus.

Nuo vasario 16 iki gegužės galo, kaip ir kasmet, visoje Kanadoje vykdomas TF-doi aukų vaju, kuomet aukų rinkėjos su sąrašais jų apylinkėje gyvenančių lietuvių, rinks aukas ir pia tins pasus su ženklais, atsilaukant į kiekvieno lietuviu namus, ypatingai pes tuos, kurie negalėjo dalyvauti Vasario 16 minėjime ir dar TF-dui neaukavo.

Tautos Fondo lėšos skiria mos išlaikyti motoringą, radio žinioms iš Lietuvos kasdien rinkti, spausdinti Eltos žinių biuletenį 4-m kalbom, kurti, siuntinėjamas viso pasaulio spaudai ir per ją informuotą apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir taip pat išlaiko 3 radio valandėles žinioms į Lietuvą transliuoti, iš kurių viena iš Madrido stoties, kita iš Romos ir trečia iš Vatikano. Mūsų broliai ir sesės anapus geležinės sienos su dideliu sau pavojumi vis tik slapta klauso lietuviško tiesos žodžio, kuris stiprina jų dvasią ir palaiko viltį į šviesesnę ateitį.

TF Atstovybė Kanadoje.

JUOKDARIAI...

TEISYBĖ, KAD ŽMONĖS NĖRA TAIP ŽIOPLI,

kaip S. Kerpė „Liaudies balso“ gr. 16 d. n-ryje bando juos itikinti dėl rusų pinigų nuvertinimo iki dešimtos jų vertės dalies.

S. Kerpė bando įtikinti, kad „Rublis ne nuvertinamas, o jo vertė pakeliama“, bet čia pat jis sau prieštarauja, nes koks gi yra pakėlimas, jeigu S. Kerpė pats rašo, kad „Jei dabar reikia mokėti rublį, tai užteks 10 ka peikų“? Bet faktinai taip nebus, nes nauji pinigai nepadarė mį vertingais pinigais, nepagrindžiamai aukso, kaip tas daroma vadinamose aukso valiutos žalyse. O kad taip yra, tai ne S. Kerpės autoritetu reikia remtis.

Rusijos valstybinio banko valdybos pirmininkas A. K. Korovuškin spaudai pareiškė, kad naujasis rublis „krepeči“ polnocenneje, čem te, koturyrai my polzujemsia seičas“, kas lietuviškai reiškia: naujasis rublis yra stipresnis ir daugiau vertingas negu tas, kuriuo mes nau dojamės dabar. (Ogoniok 1960 m. Nr. 28 psl. 21). Taip oficialiai kalbama ir taip buvo parašyta ir „Nepr. Lietuvoje“. Kerpei arba sunku tą suprasti, arba jis tikrai įšėjo žioplių, kaip jis pats rašo, jeigu rašo kažin ką. Kerpei reikia suprasti, kad dau Nukelta į 7-tą psl.

Lietuviai veikia visur

Anglija.

DIDŽ. BRITANIJOS LIETUVIŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

14-sis Didž. Br. Lietuvių S-gos metinis suvažiavimas įvyko Londone sausio 21—22 dienos. S-ga turi 25 skyrius. Suvažiavime buvo atstovaujami 19 skyrių su 452 nariais.

Suvažiavimui pirm. D. Banaitis, sekr. V. Tamošauskas ir J. Zokas. S-gos atstovai buvo supažinti su praėjusiais metais atliktais darbais.

Ta pačia proga vyko ir Lietuvių Namų b-vės akcinių susirinkimas. Bendrovė įkurta su g-s, kad lietuviškai veiklai būtų sudarytas ekonominis pagrindas. Bendrovė turi namus Londone, leidžia laikraštį („Europos Lietuvių“), turi savo mažą spaustuvią, leidžia knygas (Nidos knygų klubas), netoli nuo Londono vasarvietę. Dėl išplėtos veiklos susidarė finansinių sunkumų. Palikta naujai valdybai išspręsti, ar vasarvietę teks parduoti, ar bus galima išlaikyti.

DBL S-gos naujoju pirm. išrinktas visuomenininkas inž. J. Vilčinskas, v-bos nariais Stp. Nenortas, J. Bendorius, J. Luža, A. Pranskūnas, V. Strimas ir Z. Jūras. Lietuvių namų b-vės pirm. liko ir toliau Stp. Nenortas.

Suvažiavimas, išklausęs iš klausęs J. Vilčinsko pranešimą apie padėtį Lietuvoje, nutarė paisyti padėkų britų užsienio reikalų ministeriui už tai, kad jis tarptautiniame forume pasakė prieš sovietinį kolonializmą Lietuvoje.

Dar pažymėtina, kad bendruomenė pasiryžusi didesnę dėmesį kreipti į lietuviškąjį jaunimą, siekiant įjungti jį į bendrą visuomeninį darbą.

Australija.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Australijos Lietuvių Krašto tarybos suvažiavimo metu paaiškėjo, kad lietuvių krašte esą apie 8.000. Krašto v-bos duomenimis lietuvių esą: Sydnejuje 2.500, Melburne 1.500, Adelaidėje 1.200, Geelonge 400, Canberroje 300, Brisbanėje 300, Perthėje ir V. Australijoje 400. Mažesni lietuvių skaičiai kitose apygardose.

Australijos Lietuvių B-nę dar sudaro 14 apylinkių ir 2 seniūnijos. Bendruomeninis lietuvių namus turi Adelaidės, Geelongo, Bankstowno, Melburno ir Sydnejaus apylinkės. Namų bendra vertė siekia per 50 tūkst. a. sv., neskaitant Adelaidės ir Melburno Caritas vardu įsigytųjų parapinių patalpų. Skautai turi savo nuosavą būs-

tinę. Sydnejuje yra nuosavos lietuviškos kapinės.

Melburne abejojose savaitgalio mokyklose ir liutuanistiniuose kursuose esą apie 160 mokinių. Geelonge 46 mokiniai, Banks towne 50, Sydnejaus centre 20, Canberroje 10 ir Adelaidėje 55. Lietuvių studentų Australijoje skaičius siekia apie 130. Baigusių Australijos universitetus yra 52.

Australijos lietuviai gražiai pasireiškia ir įvairiomis meno šakomis: chorais, vaidinimais, dailės parodomis ir kt. E.

Urugvajus.

PAMINĖJO DR. KAZIO GRINIŲ URUGVAJUJE

Sukakus 10 metų nuo trečiojo Lietuvos respublikos prezidento Dr. Kazio Griniaus mirties, jo vardo organizacija Urugvajuje, sausio 15 dieną surengė skaitlingą pobuvį.

Paskelbus iš vakaro šių su kaktuvių minėjimą per radio v-laidelę „Lituanian en el Uruguay“, kurią veda Juozas Vaštakas, sekmdienį nuo pat ankstaus ryto ėmė rinktis į Dr. Kazio Griniaus Organizacijos Urugvajuje valdybos pirmininko Juozo Babiliaus naują rezidenciją, kuri yra Montevideo gražaus užmiesčio parko Foresti pašlaitėje.

Suvažiavo daug iš sostinės ir apylinkių lietuvių, pagerbti didį Lietuvos vyrą.

Minėjimas įvyko akademinė dalimi ir pietumis.

Aktą atidarė organizacijos v-bos pirmininkas J. Babilius. Buvo pasakytos kelios kalbos, tarp kurių plačiau ir išsamiau apsispyto Mikas Krasinskas Alb. Gumbargis, ties dr. K. Griniaus asmenybe, kaip demokratų ir krašto vyriausybės vyro.

Pietūs praleisti labai jaukioje nuotaikoje ir buvo priminta Lietuva ir savieji ten dar tebekęčiantys.

Jau tik vėlų vakarą skirstesi nenoromis griniečiai su savo būčiais.

Paminėjimas įvyko dėka Dr. Kazio Griniaus organizacijos Urugvajuje valdybos, kurią sudaro Juozas Babilius pirmin., Alb. Gumbargis sekr., Mikas Krasinskas ižd., nariai: Juozas Miklovis, Otto Mačiulaitis, R. Gaižauskas ir Bolis Lausius ir kuriai aktyviai koloboravo p-nios O. Lobikienė, T. Krasinskienė, O. Kaminskienė, D. Balčytienė, O. Nemickienė, plė M. Lobikaitė, A. Kaminskas, J. Subačius, A. Miniauskas, St. Paulauskas, J. Balčytis, A. Jankauskas, V. Lobikas, K. Laukovas ir kiti.

J. Amerikos Valstybės

JAV LIETUVIAI MILIONIERIAI

Australijon užsuko Amerikos lietuvių b-vės „Neris International“ savininkas J. K. Valiūnas su ponija.

— Ar ši kelioje atostogos ar siejama su bizniu?

— Iki šiol buvo biznio reikalas. Aplankė savo sidabro ir aukso kasyklas Pietų Amerikoje, buvau Maniloje, Japonijoje, kiek ilgiau teko užtrukti Filipinuose, kur atidarytas mūsų biznio naujas skyrius. Ten pradėsiame naujas kasyklas. Taigi teko apžiūrėti vietoves ir tartis dėl pradedamųjų darbų.

— Ar esate numatę steigti kokią biznio šaką ir Australijoje?

— Mes paskutiniu laiku koncentruojamės žemės turty realiojo biznio srityje: anglis, auksas, sidabras, nafta, metalas — svarbiausios mūsų biznio šakos. Australijoje norėtume įsteigti naftos rafineriją, arba kokias kasyklas. Rytų turty pasimatymų su Caltex direktorium bei kitais mūsų krašto finansų biznio atstovais. Mūsų tikslas kiekviename kontinente turėti savo skyrių.

— Kokią metinę apyvartą daro Jūsų firma?

— Nors mes importuojame ir eksportuojame, bet daugiausia šiuo metu remiamės tik eksportu. Mūsų metinė apyvarta siekia maždaug 50 milijonų dol.

— Kaip Jums pasisekė pakelti tokią milžinišką apyvartą?

— Dar būdami Vokietijoje mes atidarėme savo bendrovę, kur sąlygos buvo sunkios ir galimybės ribotos. Nuvykus į Ameriką, tuo metu ten buvo geležies ir cemento trūkumas. Jau po dviejų savaitių teko grįžti į Vokietiją ir per turimas pažintis galėjau sudaryti kontraktus Amerikon importuoti cementą bei geležį. Kada tie produktai yra siunčiami pilnai pakrautais laivais, savaime aišku, kad iškutis yra geras. Iš pradžių buvo nugalėti, ir šiandien mes kontroliuojame įvairiose pasaulio šalyse anglies, sidabro, aukso, naftos ir kitas kasyklas.

Dėl firmos vardo atsakė:

— Gimiau ant Neris kranto, kur ir užaugau. Argi galima būtų mūsų firmą geresniu vardu pakeisti? Svetimtaučiai ištaria visiškai teisingai, o ir su pavardėmis (Valiūnas ir Kuzmikas) jie jau apsiprato. P. Valiūnienei rodant šeimos fotografijas, teko išgirsti: — Čia mano vaikai su Kenedžiukais!

Pasirodo, kad ponai Valiūnai yra kaimynai su naujoju Amerikos prezidentu ir, be to, dar artimi draugai. Jų vaikai išbūna po kelias dienas pas prezidentą, o dažnai prezidento

— Tamsta rimtai kalbi ar tik šiaip, kaip visą laiką?

— Aš visą laiką kalbu rimtai.

— Netiesa. O apie muskatą gal ir rimtai. Vadinas, už eisime į restoraną?

— Būtinai.

Jiedu pasuko atgal. Viešbučio laukiamajame Viktorija pasižiūrėjo į veidrodį. Kol Adomėnas atidavinėjo rūbinę apsiaustus, jį pasidavė prieš veidrodį lūpas ir lengvai pasipudavo. „Dabar jau visai gerai“, — konstatavo pati. Plaukus ji taisė gal daugiausiai įpratimo, negu iš reikalo. Jie gražiai tan ga krito ant kaklo.

— Jums tinka kaip tik ši šukuosena, — pagyrė Adomėnas. — Kitos — ne.

— Iš kur jūs žinot?

— Jaučiu menininko širdim.

— Tai jūs ir menininkas?

— Ir jūs. Kiekvienas medikas daugiau menininkas, negu mokslininkas.

Barvainienė nusijuokė:

— Vargšai tie jūsų pacientai.

— Hm, jūs sąmojinga. Tik kodėl „Jūsų“, o ne „mūsų“?

Mūsų pacientai. Jūsų ir mano.

— Mano tai tikrai ne. Pagaliau, kaip kas žiūri į laboratoriją?

Jiedu įėjo į salę. Visi staliukai buvo užimti.

— Nesiseka mudviem, — su resignacija pasakė Adomėnas.

— Iki šiol dar sekasi.

— Jei taip, tai seksis ir toliau.

Adomėnas susirado metrdotelį ir pašnabzdėjo jam kažką į ausį. Metrdotelis pasisaukė kelnerį, ir tuojau pat buvo atneštas mažytis staliukas. Jį pastatė netoliese orkestro.

— Muskato, žinoma, yra, — tarė Adomėnas. — Bet man, manau, pavakarieniausim?

— Ar tai būtina?

— O jūs jau po vakarienės?

— Ne.

— Jeigu taip, tai būtina.

Dabar, laukdami vakarienės, jie kurį laiką tylėjo. Or-

vaikai atvyksta pas pp. Valiūnus pagyventi.

P. Valiūnas sako, kad atsiadus realiam reikalui Lietuvos klausimu, jisai asmeniškai kreipsis į prezidentą, bet iki šiol, nebuvo dar realių galimųjų ką nors ypatingai reikšmingo šia prasme daryti. (M. P.)

DU LIETUVIŠKI VARDAI LOS ANGELES Miesto ŽEMĖLAPIUOSE

Smarkiai augančiame Los Angeles, Calif., didmiesčio rajone, į šiaurę nuo puikaus Granada Hills rajono, prie didelio Balboa Blvd., neseniai suplanuotame nauju, gražių gatvių tarpe duoti du lietuviški vardai: Lithuania Drive ir Lithuania Place.

Šitas simpatingas lietuviams laimėjimas padarytas asmeniškai Algirdo Gustaičio iniciatyva. Maždaug prieš dvejus metus Gustaitis patiekė motyvuotą pasiūlymą Los Angeles miesto vadovybei įamžinti lietuvių vardą Kalifornijoje, pavadinant Lietuvos vardu gatvę, aikštę ar pan. Po kurio laiko miesto vadovai oficialiai pranešė Gustaičiui prašymą išspręsti teigiamai ir nutarę visą gatvę puikiam Granada Hills rajone pavadinti Lithuania Drive vardu.

Sumanytojas rūpinasi gali mai geresniu Lietuvos vardu įkūnijimu. Draugiškų pažinčių dėka iškovota vietoje žadėto vieno, net du lietuviški vardai: Lithuania Drive ir Lithuania Place, kurių pastaroji iš Drive išeina puslankiu, sudarydama modernų, architektūriškai labai dėkingą planavimą.

Nuo 1960 metų pradžios Al. Gustaitis rūpinasi gauti Lietuvos vardu didelę gatvę ar aikštę New York, N. Y. Argentina.

LIETUVIS ATIDARĖ NAUJĄ FABRIKĄ

Argentinos sostinėje, Buenos Aires, San Carlos gatvėje 62-64, buvęs K. Kunigonio fabriko pusininkas Juozas Kriščiūnas atidarė modernią motorių fabriką. Importuotomis mašinomis pagamina visas motorių dalis, kurias specialūs fabrikai sujungia į motorus.

Juozo Kriščiūno „Laminaciónes para nucleos de motores electricos“ yra savo namuose. Prie visų mašinų dirba savo srities specialistai lietuvių ir vietiniai, o pats J. Kriščiūnas su savo žentu Antanu Slančiausku vadovauja produkcijai ir administracijai.

● 130.000 pensininkų Lietuvoje, skelbia sovietinė statistika.

Kas mėnuo išmokama iš viso apie 3 milijonus rublių. Atskiras pensininkas pensijos gauna per mėnesį apie 23 rublius.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

KSA STALO TENISO PIRMENYBĖS

Pranešame, kad Kanados Sporto apygardos jaunių ir jaunučių (berniukų ir mergaičių grupėse) individualinės stalo teniso pirmenybės yra rengiamos HLSK Kovas Hamiltone š. m. vasario 25 d. Vilniaus Aušros Vartų parapijos salėje (58 Dundurn St. N.).

Klubai savo komandas suvardiniais žaidėjų sąrašais prisiunčia HLSK Kovo stalo teniso sekcijos vadovui A. Grajauskui, 5 Hunt St. Hamilton, Ont. iki vasario 20 d. Primename, kad visi žaidėjai turi būti registruoti FASK'e. Žaidynių pradžia 11 val. ryto.

HLSK Valdyba.

KOVO ŽINIOS

Kovo jauniai, žaiddami už VAV parapiją katalikiškų parapijų pirmenybėse, perėmė savaitę laimėjo dvi rungtynes prieš šv. Sakramentą 38:32 (19:15) ir šv. Antaną 56:43 (30:23). Abiejose rungtynėse žaidė ir taškų pelnę: Bakaitis 23, Meškauskas 27, Dervaitis 17, Vinerskis 9, Blekaitis 5, Breichmanas 3. Gužas, Euskaitis, Kybartas.

Kaip praneša vietos dienraštis „The Hamilton Spectator“, VAC parapija užlaigė pirmenybių rungtynes 338:224 bendrą krepšių skaičiumi ir savo grupėje laimėjo antrą vietą. Komandos žaidėjas L. Meškauskas bendrai įmetė 86 taškus ir Bakaitis 79. Žaidėjų tarpe jie užima antrą ir trečią vietą. Dabar mūsiškiai žaidžia bagiamosi susitikimus.

Šachmatų turnyras bus gavenios metu. Žaidėjai registruojasi pas p. Breihmaną.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— Pradėtos S. S-gos krepšinio pirmenybės Kauno Politechnikos Instituto moterių krepšinio komanda pralaimėjo Maskvos Trudui 54:57, Kauno Žalgirio vyrų Tardu Kaleviui 68:73. Vienintelę pergalei atsiėk Vilniaus Spartakas, nugalėjęs Bakų 71:69.

— Kovo 10 d. Lietuvių stalo tenisininkai išvykta treniruotis mėnesiui laiko į Kiniją. Po to jie dalyvaus pasaulio pirmenybėse, kurios yra rengiamos Pekine.

— Pirmosios ledo rutulio sezono pirmenybės Lietuvai buvo nesėkmingos. Mūsiškiai Kaune pralaimėjo Gudijai 5:1 ir 3:2.

— Pavergtos Lietuvos sport-

to žurnalistai buvo susirinkę bendro posėdžio. Ta proga buvo išrinktas Federacijos prezidentas: V. Kasakevičius („Sportas“), Robinsonas (Vakarines naujienas), M. Barysas (Tiesa), Grigelis (radia - televizija), A. Litvaitis (Sportas), A. Matulevičius ir S. Vaintraubas (abu radia - televizija).

— Vilniuje surengtos greitojo čiuožimo rungtynės. Štai ir laimėtojai: Žeromskaja ir Sio min'as.

— Kauno šachmatų pirmenybėse po penkių ratų pirmąją Kauno Limos inž. V. Zinkevičius, įveikęs Misiūną, Ambrazaitį, Valiukevičių ir Garmų.

— Kauno komandinės stalo teniso pirmenybėse pirmą vietą užima Žalgiris. Antroje yra žemės ūkio akademija.

— Geriausių Lietuvos šaulių tarpe randamos tokios pavardės: Vyšniakov, Rešetniak, Ždano, Uzbekov, Kibirio, Bakajev ir kt.

— Vilnietis R. Saulytis laimėjo Turkmenijos stalo teniso meisterio vardą.

— Rygos stadione įvyko Baltijos karinės apygardos lengvosios atletikos pirmenybės. Iš Lietuvos pirmenybėse dalyvaavo raudonarmiečiai Medvedev, Grigorjev, Šilokov ir Komar.

KELIAS Į SIBIRĄ BE RIBŲ...

Pereitais metais, Lietuvos turistų grupė, atliko ilgą kelionę dviračiais iš Klaipėdos į Vladivostoką. Iniciatorium buvo a. a. L. Alseika, kuris šioje kelionėje tragiškai žuvo plačiuose Rusijos plotuose. Šios kelionės išpūdžius dabar aprašo G. Šimkus vilniškojo Sporto laikraštyje. Nežiūrėkime į šią kelionę vien tik iš sportinio taško, nes aprašyme randame labai daug mūsų tautos kančios, kuri pas autorių prasiveržė visiškai nejučiomis, perėjus stebuklingai net ir per rusišką cenzūrą. Žinau, kad šis skyrius yra skaitomas ne tik sportininkų, bet taip ir asmenų, nieko bendro su sportu neturinčių, tad ir paduosiu šių išpūdžių aprašymo kelias ištraukas. G. Šimkus, pasiekęs su draugais stepes, rašo: „Ir štai stepė... kur-ne-kur beržynė liai, retkarčiai matosi upokės, kaitros saulės sivilnamos pageltusios pievos. Per jas ir bėga kelias. Vietomis jo ribos neapibrėžtos. Bet pagrindinis kelias vis tik matosi. Jis, kaip iš sieraikės sutiktas kelyje Jurjevo mokyklos direktorius Nikaolajus Nukelta į 6-tą psį.

J. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

13.

— Šičia yra vyno krautuvė, — pasakė Adomėnas. — Prieš keletą metų čia būdavo puikių gruziniškų vynų. Sausų, žinoma. O dabar tebėra tik gruziniai — pardavėjas, o vynai prasti. Nebent šampanas, tas visada geras.

— Nežinojau, kad jūs vynų žinovas. Aš menkai tenusi manau, o sausi man primena actą. Nežinau net, kodėl jie vadinasi sausi.

— Galiu paaiškinti.

— Nebūtinai. Manęs jie nedomina. Užtat labai mėgstu muskatą. Tik ir jo čia, tur būt, nėra.

— Yra.

— Tur būt, nėra!

— Sakau jums, kad yra „Vilniaus“ restorane.

— Vadinasi, nėra, nes jį „Vilniaus“ restorane aš nevairuoju.

— Čia tai jau be reikalo.

Jie priejo „Vilniaus“ restoraną. Pro užuolaidas veržėsi į gatvę jauki kreminė spalva. Grojo orkestras; ką jis būtent grojo, sunku buvo suprasti.

„Idomu, ką pasakytų Tomas, jei sužinotų, kad aš buvau su Adomėnu restorane? Ar jis ir po to rašytų epikrizes, kai aš prašyčiau nueiti su manim į teatrą?“

Ir ji netikėtai pačiai sau tarė:

— Jūs taip ir nepasiūlėte man paragauti muskato!

— Adomėnas sustojo:

— Tamsta rimtai kalbi ar tik šiaip, kaip visą laiką?

— Aš visą laiką kalbu rimtai.

— Netiesa. O apie muskatą gal ir rimtai. Vadinasi, už eisime į restoraną?

— Būtinai.

Jiedu pasuko atgal. Viešbučio laukiamajame Viktorija pasižiūrėjo į veidrodį. Kol Adomėnas atidavinėjo rūbinę apsiaustus, jį pasidavė prieš veidrodį lūpas ir lengvai pasipudavo. „Dabar jau visai gerai“, — konstatavo pati. Plaukus ji taisė gal daugiausiai įpratimo, negu iš reikalo. Jie gražiai tan ga krito ant kaklo.

— Jums tinka kaip tik ši šukuosena, — pagyrė Adomėnas. — Kitos — ne.

— Iš kur jūs žinot?

— Jaučiu menininko širdim.

— Tai jūs ir menininkas?

— Ir jūs. Kiekvienas medikas daugiau menininkas, negu mokslininkas.

Barvainienė nusijuokė:

— Vargšai tie jūsų pacientai.

— Hm, jūs sąmojinga. Tik kodėl „Jūsų“, o ne „mūsų“?

Mūsų pacientai. Jūsų ir mano.

— Mano tai tikrai ne. Pagaliau, kaip kas žiūri į laboratoriją?

Jiedu įėjo į salę. Visi staliukai buvo užimti.

— Nesiseka mudviem, — su resignacija pasakė Adomėnas.

— Iki šiol dar sekasi.

— Jei taip, tai seksis ir toliau.

Adomėnas susirado metrdotelį ir pašnabzdėjo jam kažką į ausį. Metrdotelis pasisaukė kelnerį, ir tuojau pat buvo atneštas mažytis staliukas. Jį pastatė netoliese orkestro.

— Muskato, žinoma, yra, — tarė Adomėnas. — Bet man, manau, pavakarieniausim?

— Ar tai būtina?

— O jūs jau po vakarienės?

— Ne.

— Jeigu taip, tai būtina.

Dabar, laukdami vakarienės, jie kurį laiką tylėjo. Or-

kestras irgi tylėjo: muzikantai buvo išsiskirstę. Girdėjosi, kaip Stalino prospektu važiuoja troleibusai, kaip užia venteliatiorius, kaip kelneriai renka nuo staliukų tuščias lėkštes. Viktorija žvalgėsi po aplinkinius staliukus, bet nematė nė vieno pažįstamo veido. „Gaila, — mąstė ji, — labai gaila. Vadinasi, Tomas nieko ir nesužinos“. Ji ūmai panorė pasakyti Adomėnui, ko atėjusi šį vakarą čia. Ne dėl muskato, ne, nors muskatą ji iš tikro mėgsta. Tačiau kai buvo besižiojanti prabilti, jai toptelėjo, kad gal viskas šitai susiklostė ir ne tik dėl to. Su Adomėnu ji jautėsi visai nesuvaržyta, o kas svarbiausia, jam dabar nejautė jokio pykčio. Užtat negalėjo ji mąstyti be kartelio apie Tomą. Ar derėjo visa tai pasakoti Adomėnui? Ne.

Jie taip ir nepratarė vienas antram nė žodžio, kol ant atlo atsirado šalti užkandžiai. Kelneris sukiojosi vikriai ir tyliai, jo veido išraiška buvo rimta ir susikaupusi, lyg mokslininko, darančio epochinį išradimą. Barvainienė ir Adomėnas ėmė dalintis mintimis — apie servituotę, apie valgius, apie tai, kad dingo orgestrantai. Bet tai tebuvo priverstinės kalbos: taip kalbama tada, kai neturima apie ką kalbėti.

Įsiterpė kelneris:

— Prie užkandžio ką nors užgerti? Konjako? Degtinės? Sauso vyno?

— Vaisvandenių, — užsakė Adomėnas. — Po vakarienės — kremo ir muskato.

— Klausau, — kelneris apsisuko ir dingo už durų.

— Nemaniau, kad jūs toks abstinensas, daktare. Nuo šiol visu šimtu procentų keičiu apie jus savo nuomonę.

— Nesukubėkit. Tačiau ką, jūsų nuomone, aš privalečiau gerti?

— Jūs? Bet iš tiesų jūs ir galantiškas kavalierius. O apie mane tai nepagalvojote?

— Apie jus? Ką gi jūs dar galėtumėt

Lietuviškosios knygos problemos

RAŠO VYTAUTAS JONYNAS

4.

Mes užmiršom Tumą Vaižgantą įsiekusį „daimančiukų“ pernelgį silpnęsį tasyk me ninėj kūryboj. Gal šiandien jis būtų apkaltintas už tai „nuo smukio“.

Ar teisinga ši laikysena? Ar nevertėtų priešingai pasinaudo ti tarybinės kritikos taktika?

Kaip jie taušoja, racionaliai išnaudoja kiekvieną kūrybines energijos tvinksni. Kodėl pas juos kiekv. tvirčiau susiraičius apybraižėlė, lengviau nusisekęs eilėraštas bemačiant randa ke lią knygrišyklon. Mes žinom, kodėl jie taip dirbtinai pučia „komunizmo statytojų“ gretas. Kodėl stengiasi įtikinti krašt. žmones ir išeiviją tarybinės kul tūros klestėjimu.

Bet ar visada laimi kokybės prieš kiekybę principas?

Man atrodo — ne. Šiandien negana vien akcentuoti jog is eivijos literatūra atspindi žy miai gilesnį žmoniškąjį užsiai, gažavimą savo vidinei meninei tiesai. Negana didžiūtiš, kad išeivis kūrėjas nėra įkinkytas vienos partijos, vienos tiesos pa kinktuose. Negana taipogi ope ruoti vien pavardėm žmonių pa dauginusių išeiv. literatū eiles.

Metas atėjo tokiu pat efekty vumu ir kruopstumu persodinti į antologijų ir atskirų leidinių lyse tuos daigus, kurie ikišiol pūdydama mūsų periodikoj.

Turiu galvoj nuostabių A. Jasmanto religinius eilėraščius (į kuriuos atpreipė mano dė mesį Bradūnas), J. Meko „Vil ką“, J. Aisčio „Rikio Pipynės mirtį“, St. Vainiško „Vakys tės fragmentus“. Škėmos „Ce lestą“ užsidūlėjusią rankrašty Metas padrasinti gražiai užsire komendavusius ištesėti, užbaig ti rinkinį ar romaną.

Neteisūs tie, kurie galvoja, jog išeivijos proza sustingus vis tose pat tematinėse provė žose ar pasikylstanti niūniš ti niuose zigzaguose.

Nežinau, ar sugėbėsiu išreikš ti suprantamai savo mintį, bet man regis (ir tai būtinai turėtų praskambėti recenzijose), kad neretai išeivijos rašytojas peivir šija sau pasistatytą uždavinį.

Neabejotinai gimtojo krašto ilgesys, karo sąmaišties aprašy mai suteikė gausią medžiagą iš eivių romanams.

Atrodytų ir Katiliškis savo „Išėjusiems negrįžti“, nesiėmė

jokių komplikuoatesnių uždavi nių, kaip pavaizduoti tuos siau bingus pergyvenimus. O tačiau šiame romane pirmą kartą pa sirodo mūsų literatūroj lietuviš ko „seno vaisko“ negrimuotas veidas. Netoks, kurį užtikdavom „Kario“ ar „Trimito“ proginię prozoj, bet neužginčijamai sa vas ir autentiškas kiekvienam kas dėvėjęs uniformą.

Autobiografinis elementas ne užsmaugė slenkančių mazgu „8 lapų“ gimnazistės pasaulio. Gimtasis Kampas atsistojo, kaip gyvas skaitytojo vaizduo tėj, tikresnis nei visi, iki šiol piešti fonai mūsų literatūroj.

Nemažiau originaliu eksperi mentu yra ir paskutinioji Pul gio Andriušio knyga „Rojaus vartai“. Rodos paprasčiausi vai kystės atsiminimai Augštaities kaime, nes dar gerai nubrėžti vaikų charakteriai. Bet nuosta biai originali kompozicija, ku rią pavadinčiau „gaubli vadaus impresija“ suteikia knygai ne pakartojamą pobūdį.

Panašų ispūdį, jog autoriaus užgrėbta žymiai daugiau, sus darytumėm ir iš V. Ramono „Migloto ryto“, nepretenzingo novelių rinkinio iš kamo bui ties. Ne vien autorius be diru, nio drovėsio pažvelgė į kaimo moters erotinių bei seksualinių impulsų sritį, bet kartu kontras tingai (gal net kontroversiškai) parodė lietuvių vyro suranbėju sią buką prigimtį.

Tas pat pasakytina ir apie A. Škėmos „Baltąją drobulę“. At rodytų, autorius siekia vien at vaizduoti išeivio lėtą agoniją, didmiesčio pilkšnė. O tačiau įdėmiai įsiskaičius, praskama retu, ikišiol mūsų literatūroj te singumu ir mišrios šeimos no santaikos sopuliai ir savo tepatv bės žmogiškas įsiekojumas. Pa galiau, tai pirmasis žingsnis į autentišką išeivio santykio su gyv. tikrove nustatymą.

Nenorėčiau būti netikru pra našu, bet man atrodo, kad toly džio dar paspartės slinktis į nū dienio išeivio tikrovės vaizdavimą. Jau J. Gliaudos „Šikšnos parsų sostas“ ir J. Kraliausko „Šviesa lange“ yra pirmaisiai apmatai romano, kurio aktua lumas gali grąžinti skaitytoją lietuviškai knygai. Šios knygos irgi prašosi platesnio aptarin jimo ir dėmesio.

O kur dar išeivio poeto san tykis ir konfliktai su gyvenama ja epocha. Jiem nuškieuoti, rei kėtų antra tiek laiko, gal kito panašaus subuvimo ir kito pie legento.

Baigdamas noriu pasakyti tik tiek. Neįmanoma vienu va karu, kaip pakilus ir kūrybin gas jis bebūtų, nugenėti visų us nių ir piktžolių, užgožusių la dais kitokį išeivio išeivui ir sa vo kultūrinėm vertybėm santy kį.

Bet jei mes čia susirinkę išei tumėm iš pobūvio su pažadu perskaityti ar naujai įsigilinti i išeivijos veiklą, jei ši vakarą pasektų kiti (galbūt sekminges ni) vakarai ir popietės, jei susi rastumėm naujus metodus, su dominti lietuviška knyga nuo jos nutolusius, — galbūt toly džio kultūrinį barų ražienose imtų kaltis nauji želmenys, ku riuos galėtume pavadinti kultū rinės rezistencijos vardu.

Galas.

NL red. nuoširdžiai dėkoja už nuoširdų ir galimai objekty vų pasirinktos temos išnagrin jimą, labai naudingą skaityto jams.

O kur dar išeivio poeto san

KULTŪRINĖ KRONIKA

„VIENYBĖ“ SUSILAUKIA
DEIMANTINIO
JUBILEJAUS

Brooklyno „Vienybė“, ku rią redaguoja rašytojas Juozas Tysliava, sueina 75 metai egzis tavimo. Tai vienas seniausių lie tuvių laikraščių ne tikai JAV, bet ir visame lietuviškame pa saulyje. Sukaktuvių minėjimas įvyks balandžio 16 d. Brook lyn Academy of Music ir Gra nada viešbučio salėse.

DAIL. A. IR A. TAMOŠAI
ČIAI PAKVIESTI

dalyvauti pavasarinėje Kings ton Dailės dr-jos parodoje, ku ri įvyks Queen's universiteto Meno galerijoje.

„SEPTYNI STULPAI
TURGAUS AIKŠTEJE“

dėl kurių buvo kilęs politiškai literatūrinis triukšmas, dabar statomi pakartotinai Čikagoje vieno anglų teatro, vasar. 5, 12 ir 19 dienomis, 2 val. dienos metu, 850 N. Lake Shore Dri ve auditorijoje.

● Dail. A. Tamošaitienė jau bėgia austi didžiulį sieninį kėl mą abstraktnio meno pagrindais. Kilimą pavadino Gyveni mo verpetais.

tykis ir konfliktai su gyvenama ja epocha. Jiem nuškieuoti, rei kėtų antra tiek laiko, gal kito panašaus subuvimo ir kito pie legento.

Baigdamas noriu pasakyti tik tiek. Neįmanoma vienu va karu, kaip pakilus ir kūrybin gas jis bebūtų, nugenėti visų us nių ir piktžolių, užgožusių la dais kitokį išeivio išeivui ir sa vo kultūrinėm vertybėm santy kį.

Baigdamas noriu pasakyti tik tiek. Neįmanoma vienu va karu, kaip pakilus ir kūrybin gas jis bebūtų, nugenėti visų us nių ir piktžolių, užgožusių la dais kitokį išeivio išeivui ir sa vo kultūrinėm vertybėm santy kį.

Baigdamas noriu pasakyti tik tiek. Neįmanoma vienu va karu, kaip pakilus ir kūrybin gas jis bebūtų, nugenėti visų us nių ir piktžolių, užgožusių la dais kitokį išeivio išeivui ir sa vo kultūrinėm vertybėm santy kį.

Baigdamas noriu pasakyti tik tiek. Neįmanoma vienu va karu, kaip pakilus ir kūrybin gas jis bebūtų, nugenėti visų us nių ir piktžolių, užgožusių la dais kitokį išeivio išeivui ir sa vo kultūrinėm vertybėm santy kį.

Baigdamas noriu pasakyti tik tiek. Neįmanoma vienu va karu, kaip pakilus ir kūrybin gas jis bebūtų, nugenėti visų us nių ir piktžolių, užgožusių la dais kitokį išeivio išeivui ir sa vo kultūrinėm vertybėm santy kį.

RESTAURUOJAMA
KRĖVĖS TĖVIŠKĖS
SODYBA

Varėnos rajone jau antrę me tai restauruojama Amerikoje mirusio rašytojo Vinco Krėvės -Micevičiaus tėviškės sodyba. Atnaujintas gyvenamasis na mas, sutvarkytas šulinys prie namo, sodyba aptverta tvora, atnaujinti rašytojo naudoti na mų apyvokos reikmenys, įra: kiai ir baldai. Pabaigus dar bus, čia bus įrengtas Krėvės me morialinis muzėjus. E.

DVI PARODOS VILNIUJE

Vilniaus Dailės muzėjuje vy ksta dvi dailės parodos. Vieno je išstatyti darbai prieš šimtą metų mirusio dailininko Kanu to Rusecko. Viso išstatyta 200 jo dailės darbų.

Kitoje parodoje, turinė oje 35 darbus, yra išstatyti žymų jų dvidešimtojo amžiaus dail. ninkų darbai. Šioje parodoje ar stovaujami Sezanas, Matisas, Van Gogas, Gogenas, Picaso ir kiti.

MUZIKA V. KUPREVI
ČIAUS SUKAKTUVĖS

Lengvos muzikos autorium, Viktorui Kuprevičiui, sukako 60 metų amžiaus. Jis yra para šęs vaikams operą „Žiogas ir skruzdė“ ir vaikams operečių „Paukščių koncertas“, „Paso ga“ ir kt. Yra parašęs dainų taip pat vaikams. Bendrai, V. Kuprevičius yra žinomas kaip lengvos, daugiausia vaikams, muzikos komponuotojas.

ĮDOMOS POLITINIAI
ATSIMINIMAI

Ekonomistas Juozas Audė nas, buvęs žemės ūkio minist riu paskutiniame Nepriklauso mos Lietuvos ministerių kab: nete, parašė politinio turinio knygą, atsiminimų pobūdžio, — „Paskutinis posėdis“, apie 300 puslapių dydžio, ir ruošiasi j išleisti. Kaip rodo pavadinmas, knyga žada būti labai įdomi n kontraversinga, nes šia tema jau yra buvę gan plačių ir karš tų diskusijų.

● Lietuvių Dienų knygų lei dykla Kalifornijoje išleidžia pi mąją Aleksandro Rodžiaus eilė raščių knygą „Paukščių takas“. Po to išleis premijuotą Berna do Brazdžionio naują lyrikos rinkinį „Vidudienio sodai“.

● Sol. V. Keblys dabar tęsia mokslus Mc. Gill universiteto Konservatorijos operos klasėje ir dalyvauja tos klasės ruoš. muose pastatymuose.

Montrealio universiteto kalbų prof. J. P. Vinay, padedamas Phyllis Claperton, šeštadieniais, 6 val. vakaro per TV 6 kanalų duoda prancūzų kalbos pamokas, vedamas labai sumaniai ir gyvai.

DĖL KNYGOS APIE VIL
NIŲ ANGLŲ KALBA

Praeitais metais lapkr. 9 d. N. L. Nr. 45 buvo įdėtas P. Dauginio užklauskimas, kur dingo Vilniečių s-gos leidžiamų anglų kalba knyga „Vilnius Lietuvos gyvenime“. Tas už klausimas buvo savo vietoje ir be jokių sugestijų, tačiau į jį atsakė ilgą — atviru laišku p. I. Šajauka (NL. Nr. 48, lapkr. 30 d.), išskeldamas daug pašali nių dalykų, beveik neturinčių ryšio su tos knygos išleidimu. Pasirodo, kad tas ginčas dėl aukso obuolio buvo nereikalin gas ir jis nepataikė į tikrą ta kinį.

Kalbamoji knyga jau penkti metai kai išversta iš lietuvių į anglų kalbą, surinkta ir padary ti žemėlapių. Ji ramiai sau guli „Tėviškės Žiburių“ redakci-oj.

Kodėl ji nespausdinama?

Ugniagesiai pareikalavo pa kelti atlyginimą už darbus ir 42-jų valandų savaitės.

Nemokamas ligonių gydy mas padidines ligonių skaičių li goninėse, dėl ko Raudonasi Kryžius pristigęs kraujo atsar gų.

Barteškaitė Rūta Seimelio ba liuje surinko Vasario 16 gimna zijai 15.50 dol. Ačiū.

Vytautas Valaitis buvo išskri dęs į Izraelį padaryti „Newswe ek“ žurnalui nuotraukų.

Dr. V. Vygasas lankėsi Kon go sostinėje, Leopoldvily, kar vyko Pax Romana konferenci ja.

LIETUVIS CIVILIS
LAKŪNAS

Vaclovas Filipavičius, Lietu voje baigęs Dariaus - Girėno aviacijos mokyklą ir buvęs sklandymo instruktorium, pasi ryžo ir Kanadoje įsigyti lakū no specialybę. Tuo tikslu jis dvejus metus lankė Montrealy esančią valdinę aviacijos mo kyklą (Laurentian Aviation), papildė savo, kaip lakūno, ži nias naujais atsiekimais ir mo kyklą baigė antruoju, su sidab ro medaliu. Dabar jis yra kela mas į Miltono aerodromą tarp Hamiltono ir Toronto, kur pra deda savo specialybėje darbą, o po 3 mėnesių bus lakūnu Sabi na lėktuvu Co. Mėnesinė alga lakūnams 600—800 dol., plus draudimui lakūno ir šeimos. Sveikiname tautietį lakūną ir linkime jam laimės ir sėkmės.

Toje pačioje lakūnų mokyk loje Montrealy mokosi dar du lietuviai: p. Šukevičius iš To ronto ir p. Lapšys iš Hamilio no.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

LITUANUS, Lithuanian qu arterly, 1960. Volume VI. No. 3. Turinyje svarbūs straipsniai. Prof. Pakšto apie rusų koloniz mą ir genocidą Lietuvoje, J. Ble kaičio apie Balį Sruogą ir kt. Numeris iliustruotas keramikės A. Kašubienės keramikos at vaizdais.

AIDAI 1961. Nr. 1. Įdomus ir rimtas turinys: P. Brazys ra šo apie moderniuosius gamtos mokslus ir religiją, Z. Ivinskis apie K. Jablonskio įnašą lietu vių mokslui, J. Gimbutas apie medines Lietuvos varpines ir kt.

JOHANN WOLFGANG GOETHE

FAUSTAS

13.

FAUSTAS

Suprask, ne tai man rūpi! Kaip beprotis džiaugsmų kankinančių ilgijos, Ilgiuosio neapykantos džiaugios, Beviltiškos paguodos... Mano siela, Atšalusio nuo mokslo ir žinių, Atsiveria skausmams visų žmonių, Pajusti trokšta ji pasaulio viso gelį, Geismais jo pagyvent ir viltimis, Kad mano prablaivėjusi vaizduotė Vargus ir laimę jo galėtų išmatuoti

MEFISTOFELIS

Tai kietas gabalas. Nuo amžių amžinųjų Aš į jo plūtą šipiną dantis... Tiek manim, nė vienas iš tavųjų Nuo lopšio ligi pat mirties Nėra tokios įkandės žiauberis. Šia visata tik Dievas tesidžiaugia; Ji supa, kaip žinai, negestanti šviesa; Diena pakeičia žmogui naktį baugią, O mūs buveinė — amžina tamsa.

FAUSTAS

Aš viskam pasiryžęs!

MEFISTOFELIS

Tai tiesa. Tačiau man vienas daiktas baimę kelia: Gyvenimas prabėga greit, O iki tobulybės — galas kelio. Manau, kad į pagalbą tau ateit Galėtų toks autoritetas, Kaip poetas: Šiek tiek pafantazavęs, Paposmavęs, Jisai nepavydėdamas garbės, Tave apdovanoti sugebės Ugningumu neapoliečio

Ir šalta išterve šiauriečio,

Laukinio elnio eiklumu

Ir liūto narsumu.

Be to, gal būdą slapstį jis surado,

Kaip tavyje piktybės pradą

Suderinti su dvasios taurumu;

Gal būt, nubrėžęs meilės žygių planą,

Jis žada tau jaunatvės liepsną duot,

Ir veikiai aš tave, draugužį mano,

Pradėsiu Mikrokosmu tituluot?

FAUSTAS

Bet jeigu, nepasiekę tos svajonės, Kuri nuo seno masina taip žmones, Sudūžtų mano potroškiai visi, Tai kas gi aš?

MEFISTOFELIS

Tik tas, kas tu esi. Eik, užsidėk nors dvidešimt perukų Ar ant sieksninių atsistok kojukų, — Vis viena liksi toks, koks tu esi.

FAUSTAS

Kasdien prie stalo sėdau aš sudribęs, Kas dieną jėgos senka vis labiau; Ir nors pasaulio išminties gėrybes Tiek metų kantriai savyje kaupiau, — Nepriartėjau aš prie begalybės, Augštesnis nė per plauką netapau.

MEFISTOFELIS

Bičiuli, koks tu silpnadvasis, Ir kiek tokių matau aplink! Kol tavo sielos karštis neužgesęs, Gyvenimo džiaugsmus aistringai skink. Galva, sėdynė, rankos, kojos Juk tau priklauso, po šimtais! Kodėl gi taip baidaisi ir kratais Tų pramogų, kuriom naudojuos? Ristūnų šešetą pasikinkei — Ir dviem galingais tuzinais kanopų Toly n šuoliuoji sau smagiai, Ir tau nė kiek blaizdų nesopa...

Žvaliau! Pasaulin aš kviečid tave.

Gana tau alint smegenis urve!

Tas, kas protauja nuolat, Man primena pablūdusį galviją,

Kuris dykynėj klaidžioja ir bijo

Čia pat, pašonėj, žydinčios lankos.

FAUSTAS

Nuo ko pradėsimė?

MEFISTOFELIS

Greičiau iš tos landynės, Kur taip nyku, kur taip gūdu! Nustok jaunuosius pasakim maitnės, Atmink, kad iš šiandų nebus grūdų. Lai tavo gerbiamas kaimynas Iš kailio nerias ir kankinas, O tau — kam postringauti? Mokiniai Vis tiek nesužinos juk nieko doro. Girdi? Štai vienas jų jau priemenė.

FAUSTAS

Su juo šnekėtis neturiu aš noro.

MEFISTOFELIS

Nejau vargšelis šitiek laukė tam, Kad ponas daktaras jį taip nuskriaustų? Duok man kepurę savo ir apsiaustą. (Persirengia).

Su tokiu apdaru patiksiu aš bet kam Ir sąmoju nustebinsiu maloniai. O tu keliolikai minučių pasitrauk. Būk pasiruošęs laukiamai kelionei!

(Faustas išeina).

MEFISTOFELIS

(ilgas Fausto rūbais)

Į žmogišką puikybę nusisipjauk, Numok ranka į mokslą ir į protą! Susiviliok buitim nauja, Į burtų šalį klaidžią ir miglotą Įženk, — ir tu jau mano valdžioje! — Likimas davė dvasią jam neramą, Jinai į tolį veržiasi akiai

Ir nebenori net žiūrėti į žemę,

Kuri tiek daug pagundų siūlo jai.

Nublokšiu jį purvan, atskleisiu kraupią

Gyvenimo tuštybę, — ir tegu

Jis leipsta, plėšosi, ant kelių klaupia

Ir, nebetekęs kančios jėgų,

Maldauja ramumos, lai godžiai žvelgia

Į gavių gėrimą ir valgi,

Kurio pasiekti niekad nevalios.

Net jeigu ir nebūtų jis šiandieną

Pardavęs veltui sielos, tai vis viena

Nebėr jam kelio atgalios!

Įeina studentas.

STUDENTAS

Aš atvykau čia ir tuojau Pasikalbėti atėjau Pas jus, garbingas moksio vyre,

MEFISTOFELIS

Širdingai dėkui jums už tai! Tokių, kaip aš, čionai šimtai. Ar esat apsitrynę jau truputį?

STUDENTAS

O, leiskit jūsų globoje pabūti! Nebenustygdamas namuos, Šiaip taip pabėgau nuo mamos, Turiu jėgų ir pinigų Ir noru mokytis degu.

MEFISTOFELIS

Pasiryžimas jūsų geras.

STUDENTAS

Deja, nebejauku man daros. Atgal keliaučiau aš mielai. Aplinkui niekur nei žolėlės, Nei medeliuko — vien suolai, Vien mūrai slegiantys ir salės... Aš lyg apkurtęs, man baisu, Nebematau, nė kur esu.

Daugiau bus.

Filmų menas

SONG WITHOUT END

Daina be galo, tai yra gražiai pastatytas filmas, mėginąs atvaizduoti kompozitoriaus Franz Liszt gyvenimo istoriją. Filmo foną sudaro puošnios koncertų salės, grakščios bažnyčios ir prabangūs aristokratų rūmai. Visa tai lyg nuostabią harmoniją jungia malonūs Chopino, Bethoveno, Wagnerio muzikos tonai, skambą nuo filmo pradžios ligi galo Liszto piano koncertų metu.

Lisztas atvaizduotas kaip moterų žavėtojas. Filme išryškintos ypač dvi moterys, daugiau sia nulumusios jo gyvenimą: grafienė Marija (Genevieve Page) ir princesė Karolina (Catherine).

Siame filme trūksta asmens, kurio gyvenimas vaizduojamas. Čia parodoma tik jo išorė ir intyguoji konfliktai.

HELL TO ETERNITY

Siame filme kalbama apie japonų šeimos užaugintą našlį, kuris atsiranda moralinėje sankryžoje. Būti ištikimam Amerikai ar Japonijai? Susigvenęs su mintimi, kad kovos ne prieš žmones, bet už idėją, stoja savanoriu į kariuomenę kaip japonų kalbos žinovas. Šis jaunas kareivis (Jeffrey Hunter) susibūliuoja su dviem kitais likimo draugais (Vic Damone ir David Janssen).

Atrodo, kad pagrindinis filmo tikslas — atkreipti žiūrovo dėmesį į karo žiaurumą. Tai aiškiai galima pastebėti visoje filmo eigoje. Scenų parinkime ir jų pristatyme. Pavyzdžiui, lėtas filmo aparatu kovos lauko apžvelgimas, šautuvų ir granačių ugniai nurimus, atskleidžia šimtais lavonų nuklotą žemę, kad jis minutę pagalvotų, matydamas šiurpes karo pasekmes.

THE DARK AT THE TOP OF THE STAIRS

Filmas pastatytas pagal William Inge vaidinimą. Ekране parodytos šeimininės problemos, idėtos į 1920 metų vieno mažo miestelio gyvenimo rėmus. Be jokio varžymosi žiūrovui atidengiamos viesos šeimos nesantų kū priežastys.

PSYCHO

Naujas Hitchcock kriminalinis filmas, yra savotiškai įdomus ir puikiai pastatytas.

DESIRE IN THE DUST

Amerikos pietinių valstybių nusigyvenusių dvarininkų tema. Dvarininkas, vadinamas Pulkininku (Colonel), didelių ambicijų žmogus, siekia gubernatoriaus vietos artėjančių rinkimų metu.

Filmas gana įdomiai pastatytas, gerai atvaizduoja to „dūl kėto“ gyvenimo atmosferą. Vis dėlto neišvengia kai kurių pigaus skonio scenų.

SPARTACUS

Filmas nukelia žiūrovą į didingą Romos gadynę — pirmą jį šimtmetį prieš Kristaus gimimą. Bežvelgiant atgal į tuos senovės laikus, ne kartą pasiseks žmogaus vaizduotei atkurti iš tų istorinių vaizdų marga, me įvykių fone. Hollywoodas savo prityrusia ranka tokius spektaklius paprastai gerai paruošia filmo ekranui, nors dažnai galima jiems prikišti autentiškumo trūkumą, nusišėlbiama perdo to puošnumo.

Filmui yra surinkta būrys gabių ir pasižymėjusių artistų.

Tikslas iškelti žmogaus laisvės troškimo jausmą nėra pagrįstas tinkamais vaizdais, kurie žmogų įtikintų. Vietoj to labai pabrėžti pavergto žmogaus nužmoginimo vaizdai, jo priešpaučios sunkumas ir skausmai.

PLEASE, TURN OVER

Nauja anglų statyta komedija. Septyniolikmetė mergaitė parašo knygą, sukiršančią visą miestelį. Knygoje, atvaizduoti personažai išoriniai yra panašūs į jos pažįstamus žmones, bet jų charakteriai visiškai skirtingi ir perdėti egzotiški. Jų sulyginimas su to miesto gyventojais, sukelia daug sąmyšių. (LL)

● Vysk. J. Steponavičius, žinomas iš Romos, esąs išstremtas iš Lietuvos į Rusiją ir laikomas Vladimiro kalėjime. Šiame kalėjime mirė vysk. M. Reinys. Steponavičius išvežtas todėl, kad atsisakęs kunigais išventinti šnipus. E.

Mosklo - Technikos naujienos

ATOMINĖS FIZIKOS ISTORIJA

2.

1925 m. olandų fizikai S. Gaudsmits ir Dž. Uienbekas nustatė, kad elektronui šalia masės ir elektros krūvio reikia priskirti dar vieną svarbią savybę — sukinių. Be to, pasirodė, kad elektronas elgiasi lyg mažas magnetėlis (turi vadinamąjį magnetinį momentą). Tai buvo pirmosios žinios apie vidinę elektrono struktūrą. Idėja apie sukinių ir magnetinį momentą vėliau pasirodė labai vaisinga. Tais pačiais 1925 m. šveicarų fizikas V. Paulis paskelbė kitą labai originalią mintį — vadina majį draudimo principą, kuris logiškai paaiškino periodinės elementų sistemos struktūrą.

1926 m. L. de Broilio, austro E. Šredingerio, vokiečių M. Borno ir V. Heizenbergo ir kitų fizikų dėka buvo sukurta nauja teorija — kvantinė mechanika. Ji paaiškino žinomus ir numatė daug naujų reiškinį, kuriuos sąlygoja elektronai, protonai ir atomai (vadinamieji mikro objektai). Paaškęjo, kad mikroobjektai yra dvilypio pobūdžio: vienoje sąlygoje jie pasireiškia kaip įprastiniai mažos dalelės, kitose — kaip banga. Dėl tų priežasčių mikro objektams senoji Niutono mechanika pasirodė negaliojanti, reikėjo sukurti naują teoriją. Netrukus eksperimentiškai buvo gauti elektronų, vandenilio ir kitų atomų difrakciniai vaizdai, kurie patvirtino tų mikro objektų banginį pobūdį. Fiziškai praturtėjo dalelės ir bangos dualizmas.

1930 m. vokiečių fizikai V. Botė ir H. Bekeris pastebėjo, kad bombarduojant berilį alfa-dalelėmis, gaunamas kažkoks skvarbus spinduliavimas, skirtingas nuo įprastinio elektro-magnetinio spinduliavimo, o

paties berilio branduoliai virsta anglies branduoliais. Po dvejų metų Dž. Čedvikas, analizuodamas Botės ir savo darbų rezultatus, nustatė, kad stebimas spinduliavimas yra naujų, dar nežinomų dalelių srautas. Tų dalelių masė pasirodė beveik lygi protono masei, tačiau jos neturi elektros krūvio. Naujosios dalelės buvo pavadintos neutronais. Vėlesni eksperimentai patvirtino neutronų egzistavimą. Neutronai suvaidino mišinišką vaidmenį tolesniame atominės fizikos vystyme.

1932 m. tarybinės fizikos D. Ivanenka paskelbė hipotezę, kad atomų branduoliai susideda tik iš protonų ir neutronų, o patys protonai ir neutronai yra paprastos, vadinamosios elementarinės dalelės, kurių nebe sudaro kokios nors kitos savarakiškos dalelės. Branduolio teigiamas elektros krūvis lygus protonų skaičiui, o atominis svoris — protonų ir neutronų sumai. Iki 1932 m. buvo laikoma, kad atomo branduolys yra sudarytas iš protonų ir elektronų. Elektronų buvimą branduolyje pateisino, atrodo, tas faktas, kad radioaktyvių branduolių kitimo metu iš jų išlekia elektronai. Tačiau elektronų buvimą branduolyje prielaidos ne galima buvo suderinti su kai kuriais žinomais fizikos dėsniais ir teko nuo jos atsisakyti. Ivanenkos iškelta mintis buvo patvirtinta daugeliu faktų ir visuotinai pripažinta.

1932 m. amerikiečių fizikas K. Andersonas, stebėdamas kosminių spindulių pėdsakus Vilsono kameroje, rado dar ne pažįstamos dalelės pėdsaką. Naujosios dalelės masė pasirodė lygi elektrono masei, tačiau ji turėjo teigiamą elektros krūvį. Taip buvo aptiktas teigiamas elektronas — pozitronas. Pozitronas drauge su elektronu (elektrono - pozitrono pora) gali atsirasti iš gama-spindulio. Ir atvirkščiai, elektrono pozitrono pora gali virsti dviem arba trimis gama-kvantais. Šiuos procesus tyrė tarybiniai fizikai I. Frankas, L. Groševs, A. Alichanovas ir kt.

1934 m. prancūzų fizikai Irenas Kijuri ir Frederikas Žolio-Kijuri, bombarduodami alfa dalelėmis įvairius atomus, aptiko branduolinių reakcijas, kurioms veikiant, naujai atsiradę branduolys nėra subtilus, o suvaima skyla toliau. Taip buvo atrastas dirbtinis radioaktyvumas. Netrukus italų fizikas E. Fermis parodė, kaip dirbtinai sužadinti bombarduojant kai kuriuos subtilius atomus neutronais. Už tuos darbus britų mokslininkai autoritams buvo paskirta Nobelio premija. Radioaktyvūs izotopai (žymėtieji atomai) buvo pritaikyti įvairiausiose mokslo srityse. Tuo metu buvo atrastas ir Vavilovo - Čerenkovo efektas, už kurio suradimą ir išaiškinimą P. Čerenkovui, I. Frankui ir I. Frankui 1958 m. buvo paskirta Nobelio premija. Bus daugiau.

LONDON, Ont.

SUTINKANT IR PALYDINT...

Sausio 22 d. išrinkta nauja Apyl. valdyba, pasiskirčiusi pareigoms šitaip: J. Butkus — pirm., K. Kudukis — vicep., ir sekr., Vl. Bernotas — išd., F. Rušinskas — kult., J. Lukša — šalpos reikalams. Tenka džiaugtis, kad dabartinę valdybą sudaro visi labai energingi asmenys, pasiryžę apylinkės veiklos ratą didesne sparta pasukti į mlyn. Džiugu, kad jona įeina ir ankstesnės imigracijos tautietis P. Rušinskas. Buv. apyl. v-bos vardu noriu palinkėti naująją Apyl. valdybą sklandaus ir našaus darbo svarbioje mūsų tautinio išsilaikymo srityje.

Metus žvilgsnį į praeitį, maunu konstatuoti, kad per pastutinius metus pavyko pasiekti nuoširdaus bendradarbiavimo, išlaikant mūsų kolonijos vienybę, turinčią lemiamos reikšmės mažos apylinkės organizuotam gyvenimui. Čia ir daugiau džiuginančių prosvaisių: pagyveju si skautų veikla, Jaunimo fondo ir L. Liet. vaikų teatro užuomazga, sustiprėjusi šeštadieninė mokykla, pirmus metus pastoviai turinti du mokytojus. Taip pat — jautrus londoniečių atsiliepimas į mielosios tautietės Repšienės nelaimę, o taip pat — nuoširdus aukojimas kitiems reikalams. Londono lietuvių, apie 60 šeimų ir dešimtu kas viengungių, lietuviškam kalui metų laikotarpyje saukio jo apie 1.200 dol. Atskirai dar tenka paminėti kaip svarbesnį veiksnį — išvystymą nuoširdesnių santykių tarp pabaltiečių. Anksčiau sudarytas laikinasis ir dabar-nuolatinis Pabaltiečių komitetas bando išplėsti savo veiklą į dmesio vertą platesnio masto judėjimą. Buv. valdyba jaučiasi laiminga, matydama, kad jos mestoji mintis „daugiau dmesio mūsų jaunimui“ rado tokį nuoširdų pritarimą mūsų Krašto v-bos, Kultūros fondo, liet. spaudos ir kitų mūsų bendruomenei vadovaujančių asmenų. Dar daugiau — jie ne tik davė pritarimą, bet ir dėjo didesnę pastangą šiai problemai išspręsti ir sprendimus realizuoti darbais.

Sunkiausių klausimų buv. v-bai pasirodė — įtraukimas naujų jėgų į liet. darbą ir išjudinimas tų, kurie nusiteikę niekur nebejudėti. Visas darbas atliekamas keliolikos ir tų pačių asmenų, kai dauguma lieka nuošalyje, kaip sfinksai. Truputį liūdnai linkėtina naująją valdybą geresnės sekmės.

Jei ir tęktų kuo šioje srityje džiaugtis, tai tik tuo, kad šie met metiniame susirinkime dalyvavo maždaug dvigubai daugiau žmonių, kaip per betkurį susirinkimą, įvykusį kelių pastutinių metų laikotarpyje. Gal tai ženklas, kad blogiausias momentas jau praėjo ir dabar reiki

kalai vėl pradės gerėti? Gal kada vėl ateis diena, kai daugiau širdžių pajus liet. pareigą dėl paties reikalo geresnio išsianimo nimo ar vien iš pagarbos tavynei ir bočių pastangoms, kurias jie sudėjo ant tėvynės aukuro, neretas paaukodamas net savo gyvybę. Deja, tas jų pastangas televizijos šviesoje mes jau baigiame užmiršti.

Buv. valdybos vardu dėkoju visiems geros valios tautiečiams, padėjusiems valdybai arba nuoširdžiai dirbusiems liet. darbą šalia jos, o ypač mūsų šeštadieninės mokyklos mokytojams L. Eimantui ir U. Blyzkienei, o taip pat šeimoms ir asmenims, kurių dėka per praėjusius metus mūsų apylinkė buvo gyva, būtent: Ratkevičiams, Judickams, Chainauskams, Gudeliams, Eimantams ir Čegiams; taip pat — J. Petrauskui, M. Statkienai ir kt. Nuoširdi padėka priklauso ir mūsų žinomiems anglistams: Gražinai ir Edmuntui Petrauskams, Ald. ir Alf. Pociams, Birutei ir Alg. Eimantams. Taip pat — stambiesiems remėjams: Kavec kams, Cicénams ir kt. Nuoširdus lietuviškas ačiū visiems, sukojusiems ir darbu prisidėjusiems.

Atsisveikindami linkime visiems londoniečiams ir mūsų geresiems kaimynams, Mount Brydges, West Lorne, Rodney ir kt. artimųjų apyl. lietuviams, sėkmes asmeniškame gyvenime; kartu prašome nepamiršti ir lietuviškų reikalų. Buv. apyl. v-ba yra labai dėkinga Kr. v-bai ir kt. centro organams, skyriams tiek daug dmesio apylinkės veiklai, ne sykį žaibišku greičiu mums atėjusiems į pagalbą mūsų bėdose, pav., kad ir lenkų išsišokimo ir kt. atvejais.

Kaip buv. pirmininkas noriu padėkoti mieliems valdybos nariams už nuoširdų darbą: mes visada rasdavome bendrą kalbą, tinkamai suprasdavome savo pareigas ir nežinodavome jokių nesklandumų. Buv. valdybą sudarė: E. Daniliūnas — pirm. ir jaunimo reikalams, A. Petrašiūnas — vicep., B. Ratkevičiūtė — sekretorė ir jaunimo reikalams, P. Kulvinskis — kultūros reikalams, A. Kalnėnas — šalpos reikalams. Be to, P. Tumosas — vasario 16-sios gimn. būr. vadovas.

Tegul mūsų darbas ir darbų, kurie tęs mūsų pareigas, nors dalele prisideda prie lietuvių bendro jausmo, kad visi pasaulio lietuviai, nežiūrint kur jie be gyventų, yra lygūs broliai, vieningai siekia to paties tikslo: mūsų jėgos — tautos atečiai ir Tėvynės laisvei!

E. Daniliūnas,
Buv. Apyl. Pirmininkas.

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16 MINEJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą Windsor Ap. valdyba rengia vasario 19 d. Minėjimo programa sekanti: 12 val. St. Francis bažnyčioje šv. Mišios už žuvusias kovose už Lietuvos laisvę. Po šv. mišių 1 val. p. p. Kroatų salėje, 2520 Seminole St., iškilmingas aktas, kurio metu kalbės pakviestas svečias iš Čikagos, ALT. narys, buvęs prokuroras J. Talas. Po iškilmingo akto meninė dalis, kurią išpildys Windsor lietuvių choras, vadovaujamas J. Sodaičio ir p. E. Butavičienės paruošti lietuvių vaikai atliks montažą. Kviečiame visus

Windsoro lietuvius šiame minėjime dalyvauti ir tuom atlikti šią garbingą tautinę pareigą.

RADIO PROGRAMA

Kaip anksčiau, taip ir šiais metais CBE Radio stotis Vasario 16-sios prog. „Traditional Echo“ programos visą pusę valandos paskirs lietuviams. Ši programa bus transliuojama iš Windsoro CBE Radio saoties per visą CBC Radio tinklą, t. y. per visą Kanadą, šeštadienį, vasario 18 d. 10.30 val. ryto, Eastern Standard laiku. Kitose Kanados dalyse, kur yra kitoks laikas, turi prisitaikyti pagal ES laiką. Prašome visus Kanados lietuvius šią programą iš klausyti ir po to pasiųsti radio stotiai padėkos laiškučius. Ia programa, kurią CBE radio stotis transliuoja, nemokamai gaudsime tik tada, jeigu bus ja didelis susidomėjimas. Todėl prašome, kad visi pasiųstų traukus padėkos laiškus šiuo adresu: CBE Radio Station, Security Building, Windsor, Ontario, arba Toronto CBC Radio stotiai.

KLB Apyl. Valdyba.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 76/8 George St., Ville Lasale.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm. t.
Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.
Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVEJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviškas nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,
Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir SVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent,

Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

K. BARONAS.

25 dienos Europoje

(Kelionės išpūdziai)

11.

PATEKUS Į SVETIMĄ NE PAŽISTAMĄ MIESTĄ

ir norint jį arčiau pažinti, geriausia priemonė yra vadovas. Kiekviename didesniame Europos mieste, prieš registraciją, turintis stalo, yra skelbimas, pranešas turistų susirinkimo vietai ir laikui. Mano viešbutis „De Roode Leeuw“ (Raudonasis liūtas) buvo miesto centre, netoli pašto rūmų, geležinkelio stoties ir karališkosios pilies. Netoli viešbučio buvo ir turistų susirinkimo punktas, tad jau šeštadienio rytą, tik už 7.50 guldeno (apie 2 dol.) išėjau su keliais svetimtaučiais į didelį autobusą, kuriame graži ir simpatiška olandė, pradėjo aiškinti įdomesnes pravažiuojamas vietas.

Amsterdamas, vadinamas

šiaurės Venecija

(tam jis turi pilną pagrindą) yra pastatytas ant 100 salų, jungtų 300 labai žemų tiltų. Ne galėčiau tikrai tvirtinti, tačiau man atrodo, kad pusę jo „gatvių“ sudaro kanalai. Be abejo, viduramžiais jie palengvino prekybą, tad ir tikrumoje Amsterdamą reikia laikyti ne kokių reprezentacinių miestu (a la Vašingtonas), bet grynai prekybiniu. Prekyba aiškiai prasikiša. Pav., Kalvertstraat yra garsi visų vakarų Europoje, nors krautuvės joje nėra tokios modernios kaip kad pav. New Yorko Fifth Ave. Tam nėra ir sąlygų. Daugumas gatvių labai siauros, primenančios Vilniaus senamiesčio — Rudnikų. Žydų, Stiklų gatvės. Lengva mąšina sunku prasilenkti.

Sunku prasilenkti

ir praeiviui šaligatvyje, tad gyventojai naudoja daugiausia vidugatvių. Bet pietinė Amsterdamo dalis yra labai moderni, kur už šeimos namą moka ma iki 35—40 tūkst. dol. arba 100—110 tūkst. guldenų. Čia ir gatvės plačios, kiemai dideli. Bet tai lašas jūroje. Šiaip, judėjimas gatvėse yra labai didelis. Ne tik lengvų mašinų, autobusų, bet ir dviračių. Iš 12 ml. Olandijos gyventojų, kas ketvirtas turi dviratį. Dviračiu motina veža savo vaiką, dviračiu jaunuolis veža savo simpatiją. Ir kada pasikeičia šviesos kryžkelėse, sustoja arba pajūda pirmieji.

šimtai dviratininkų,

Stebiesi olandais, kaip tos sugudusios priemonės specialistais. Olandijos sportininkai šioje ša-

koje yra vieni geriausių visame pasaulyje, nes dviratį jie naudoja nuo pat mažų dienų. Jiems lengva rungtyniauti. Ypač trumpame nuotolyje. Tai labai patogi susisiekimo priemonė tose siaurose gatvėse, augštai, į įvairias puses palinkusiais namais. Daugumas jų stovi ant polių. Kuris nors jų kiek daugiau „pasiduoda“ į žemę, „pasiduoda“ į tą pusę ir pats namas. Tas ypač pastebima senamiestyje, kur namai turi po 400—500 m. amžiaus, palikę beveik nepasikeitę, su dideliu kablų prie pat stogo. Manau, kad jis reikalingas gaisro atvejui. Pasirodo ne. Persikeliant gyventi į kitą butą, ant to kablų kabina ma stora virvė, išnešant per langus baldus, nuleidžiant ta virvę juos žemyn. Pats gyvenimas iššaukė tokį transportacijos kelią, nes čia viskas labai suspausta, išnaudotas kiekvienas kampelis.

Neįmanoma pasinaudoti laipais ar durim baldų išnešimui į praeitį. Jie yra per siauri, skirti tik žmogui praeiti. Bendrai, visoje Olandijoje jaučiamas didelis butų trūkumas. Statyba nedidelė, o tauta visą gyvenimą kovoja su jūra, užkariaudama iš jos gabaličius žemės. Kaip viena tirščiausia gyvenamųjų valstybių Europoje, dėl didelio žmonių pertekliaus, Olandija priversta savo tautę čius atiduoti kitiems kraštams.

Kiekvienas olandas domėjosi Kanada, klausinėjo apie darbą, pragyvenimo sąlygas. Ypač jaunimas, kuris galvojo, arba jau buvo sukūręs šeimą. Vien tik dėl butų problemos. Tuo pilnai įsitikinau, nes kanaluose mačiau mažus namukus ant laivų. Miesto savivaldybė sunkiai duoda tokių leidimų. Jis kaštuoja apie 1 tūkst. guldenų ir kitam neperleidžiamas.

Prieš kelis šimtmečius, o gal dar iki pirmojo pasaulinio karo, Amsterdamas žydėjo prekyba. Šiandien ji gerokai kritus. Ne tekta kolonijų, pasaulinę rinką užkariavo kitos tautos. Teko pervaziuoti izraelitų gyventą kvartalą. Prieš vokiečių okupaciją Amsterdamo buvo jų stipri bendruomenė, beveik tokio paties dydžio kaip ir Vilniuje. Ie savo rankose turėjo prekybos centrus. Kaip aiškino vadovė, vokiečiams išžudžius Amsterdamo m. žydus, ta gatvė ir tas visų kvartalas jau niekad neatkuto. Ir tikrai, joje buvo labai tyu,

TORONTO

TORONTO SKAUTŲ RĖMĖ JAI PERSIORGANIZAVO

Per skautų eglutę įvykusių skautų tėvų susirinkimas išrinko 16 asmenų skautų rėmėjų tarybą, o ši išsirinko valdybą iš A. Dilkau — pirm., p. J. Pace — vicinės vicep., A. Abromaitis — nės sekr., S. Dapkau — izd., I. Vadausko — ūkvedžio ir J. Stanio — nio koresp.

Be to skautų rėmėjai aptarė skautų ir skautų rėmėjų organizavimą, uniformų įsigijimą, taro globijimo reikalus, bei atieties veiklos klausimus.

Šia proga prašome, kad ma lonūs tėveliai sudarytų sąlygas visiems skautams atvykti į sueigas ir įgalintų juos pasinaudoti Vasario 16 d. iškilimams. Taip pat prašome, kad patys tėveliai juose dalyvautų ir pamatytų savo sūnus ir dukras darni se skautų eilėse ir duotų moralinę paramą skautų veikimui. Padėkim mūsų jaunimui eiti tie siu skautišku keliu ir subręsti pasididžiavimo vertomis asmenybėmis.

Į VISUS KANADOJE GYVENANČIUS MED. IR DANTŲ GYDYTOJUS!

Šiuo metu yra paskelbtas 16 Vasario gimnazijos Dolerio va jus tos gimnazijos išlaikymui stiprinti. Tuo reikalu dirbo ir dirba didelis skaičius Rėmėjų būrelių, kurių materialinė parama lengvina ne tik gimnazijos medžiaginę būklę, bet ir kovoja už laisvę, išlaikydami lietuvišką jaunimą lietuviškoje mokykloje. Šių rėmėjų būrelių tarpe niekuomet nėra likęs pasyvus ir Kanados Toronto gydytojų būrelis, kuris visuomet laiko 16 Vas. gimn. vieną iš labai svarbių ir reikalingų veiklų.

kur nekur viena, antra krautu vėlė.

Nepamirštą išpūdį paliko Tautinė Meno galerija, įsteigta 1882 m. Joje surinkti geriausių Olandijos menininkų paveikslai, pradedant 8 amž. Tačiau iškilysiausi ir daugiausiai pagarbėje laikomi Rembrandt (jo vardu ir aikštė pavadinta), Rubens (belgai jį taip pat savinasi) van Dyck ir kt. Tik dvi valandos buvo skirtos menininkų darbų apžvalgai, nes su ekskursijos vadove teko toliau važiuoti į deimantų šlifavimo įmonę.

SUDBURY, Ont.

JAUNIEMS DARBO YRA

Šią žiemą Kanados gerbūvių reprezentuoja 528.000 bedarbių.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Ohce WA 4-9501

Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.

Victor D. ALKSNIS

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West

(Kampus Bay ir Richmond)

Room 901.

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2 2585

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

nių išlaisvinimo kovoje ir savo reguliariai apsidėtu mokesčiu remia šios gimnazijos egzistenciją.

Šio vajeaus proga T. Gydytojų būrelis nariams ir visiems Kanadoje gyvenantiems gydytojams yra primenama, kad ši kartą pagalba 16 Vas. gimnazijai yra dar daugiau reikalinga, ir iki 1961 m. vasario 16 d. (skelbto Vajeaus terminas) ne liktų nė vienas neprisidėjęs pinigine auka prie to „gyvo paminklo“ pastatymo, išmokindami mūsų jaunimą, kuris mus pavaduos ir atiduos savo jėgas Laisvosios Lietuvos atstatymui. Auką prašome siųsti pažymint 16 Vas. gim. Dolerio va jus, Toronto Gydytojų būrelis vadovėi Dr. E. Norvaišienei, 41 Kennedy Pk. Rd. Toronto 9, Ont.

BANKAS „PARAMA“

tebeauga nariais bei bankinėmis operacijomis. Girdima, kad pernai gautas žymiai didesnis pelnas, nei bet kuriais metais. Tai džiūgus reiškinys, tikrai nu sistentina. Paramos platesnės informacijos neužtinkama. Štai kad ir kredito kooperatyvų laikraštyje neužtinkama jokių žinių iš sėkmingo lietuvių kooperatinio gyvenimo. O pranešti būtų daug ko — nekiekvienas Ontario kooperatyvas taip gražiai auga ir gyvuoja. Net ir la bai tinkama proga proga — moderniai įrengtos įstaigos atdarymas — neturėjo reikiamo atgarsio net ir mūsų šalyje spaudoje, o ką bekalbėti apie prieinamą angliskąją. Ateinančiame metiniame susirinkime šis informacijos klausimas turėtų rasti demesio.

Amsterdamas garsus visame pasaulyje deimantų apdirbimo pramone, tad ir didžiausioje įmonėje teko stebėti deimanto apdirbimo procesą. Pabaigoje, tarnautoja išdėstė akmenis par duoti. Nė vienas nesusigundė nupirkti, kadangi kaina buvo gan augšta. Kiekvienas paterkino savo smalsumą maža pėrdėle vienam įmonės kambariui. Už stiklų buvo išstatyti įvairaus dydžio deimantai. Čia mačiau ir mažiausią pasaulyje deimantą, matomą tik per mikroskopą.

D. b.

SUDBURY, Ont.

JAUNIEMS DARBO YRA

bių. Laikas sunkus. Gal būt, vienintelis Sudburys yra laimingų jų skaičiuje. Lietuvių bedarbių nėra, visi dirba gaudami augstus atlyginimus. INCO padidinus gamybą, daug priėmė ir vis dar priima naujų darbininkų, bet tik jauno amžiaus. J. Kručas.

— Kubos diktatūra, gūlinama režimą, pašalino iš pareigų 120 teisėjų.

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKĄ ŠEIMĄ

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos savo aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vėlas nemokamas, nes reikalas tautinis.

— Būdinga šios dienos Lietu vos gyvenimo epizodą paduoda atvirame laiške Sporto redakcijai studentas A. Vidmantas.

Jis rašo: „universiteto sporto salės Nr. 1 nusirengimo kambariuose rasi ir pantų ir suknelių ir kostiumų ir batų... Ir žmonių būna. Jie ateina apsirengę, čia pat nusirengia, sukabina drabužius ir su sportine apranga beveik dvi valandas treniruojasi salėje. O drabužiai atvirai rūbinė kabo ir „laukia“ kad kas nors jais apsisivilktų ir išeitų... Ir štai kartais dingsta... koki nės. Niekas to nenori vadinti vagyste, tačiau... Gal būtų su maiše kojines? Bet argi galima tai padaryti? O namo eiti po treniruotės ar po rungtynių o kojinių, pasakyčiau, ne visai malonu. Ir vis tokią „laimę“ jau turėjau du kartus. Teko ba sinių paeiti ir rankininkui E. Misevičiui ir kitiems“.

— Būdinga šios dienos Lietu vos gyvenimo epizodą paduoda atvirame laiške Sporto redakcijai studentas A. Vidmantas.

Jis rašo: „universiteto sporto salės Nr. 1 nusirengimo kambariuose rasi ir pantų ir suknelių ir kostiumų ir batų... Ir žmonių būna. Jie ateina apsirengę, čia pat nusirengia, sukabina drabužius ir su sportine apranga beveik dvi valandas treniruojasi salėje. O drabužiai atvirai rūbinė kabo ir „laukia“ kad kas nors jais apsisivilktų ir išeitų... Ir štai kartais dingsta... koki nės. Niekas to nenori vadinti vagyste, tačiau... Gal būtų su maiše kojines? Bet argi galima tai padaryti? O namo eiti po treniruotės ar po rungtynių o kojinių, pasakyčiau, ne visai malonu. Ir vis tokią „laimę“ jau turėjau du kartus. Teko ba sinių paeiti ir rankininkui E. Misevičiui ir kitiems“.

— Būdinga šios dienos Lietu vos gyvenimo epizodą paduoda atvirame laiške Sporto redakcijai studentas A. Vidmantas.

Jis rašo: „universiteto sporto salės Nr. 1 nusirengimo kambariuose rasi ir pantų ir suknelių ir kostiumų ir batų... Ir žmonių būna. Jie ateina apsirengę, čia pat nusirengia, sukabina drabužius ir su sportine apranga beveik dvi valandas treniruojasi salėje. O drabužiai atvirai rūbinė kabo ir „laukia“ kad kas nors jais apsisivilktų ir išeitų... Ir štai kartais dingsta... koki nės. Niekas to nenori vadinti vagyste, tačiau... Gal būtų su maiše kojines? Bet argi galima tai padaryti? O namo eiti po treniruotės ar po rungtynių o kojinių, pasakyčiau, ne visai malonu. Ir vis tokią „laimę“ jau turėjau du kartus. Teko ba sinių paeiti ir rankininkui E. Misevičiui ir kitiems“.

— Būdinga šios dienos Lietu vos gyvenimo epizodą paduoda atvirame laiške Sporto redakcijai studentas A. Vidmantas.

Jis rašo: „universiteto sporto salės Nr. 1 nusirengimo kambariuose rasi ir pantų ir suknelių ir kostiumų ir batų... Ir žmonių būna. Jie ateina apsirengę, čia pat nusirengia, sukabina drabužius ir su sportine apranga beveik dvi valandas treniruojasi salėje. O drabužiai atvirai rūbinė kabo ir „laukia“ kad kas nors jais apsisivilktų ir išeitų... Ir štai kartais dingsta... koki nės. Niekas to nenori vadinti vagyste, tačiau... Gal būtų su maiše kojines? Bet argi galima tai padaryti? O namo eiti po treniruotės ar po rungtynių o kojinių, pasakyčiau, ne visai malonu. Ir vis tokią „laimę“ jau turėjau du kartus. Teko ba sinių paeiti ir rankininkui E. Misevičiui ir kitiems“.

— Būdinga šios dienos Lietu vos gyvenimo epizodą paduoda atvirame laiške Sporto redakcijai studentas A. Vidmantas.

Jis rašo: „universiteto sporto salės Nr. 1 nusirengimo kambariuose rasi ir pantų ir suknelių ir kostiumų ir batų... Ir žmonių būna. Jie ateina apsirengę, čia pat nusirengia, sukabina drabužius ir su sportine apranga beveik dvi valandas treniruojasi salėje. O drabužiai atvirai rūbinė kabo ir „laukia“ kad kas nors jais apsisivilktų ir išeitų... Ir štai kartais dingsta... koki nės. Niekas to nenori vadinti vagyste, tačiau... Gal būtų su maiše kojines? Bet argi galima tai padaryti? O namo eiti po treniruotės ar po rungtynių o kojinių, pasakyčiau, ne visai malonu. Ir vis tokią „laimę“ jau turėjau du kartus. Teko ba sinių paeiti ir rankininkui E. Misevičiui ir kitiems“.

LIETUVOS PARTIZANAI

PAGAL SOVIETINIUS LIETUVOS KOLONISTO SALTINIUS

6.

— Ko atvažiuote?

— Tikriname paruošų vykdy mo kvitus... Valsčius palie pė. Aš mažai raštingas, tai mo kytoja padeda. Ką aš... Mane išrinko, ar aš norėjau būti pir mininku, na, Pauly, Medžiau, pasakyk...

— Geras jis žmogus, dovano kite, — prabilo Medžius, — do ras, visi išrinkome...

— Tylėk! — „Kovas“ sugrie žė dantis ir prišoko prie Me džiaus, — užtarėjas atsirado. Surišti jį!

Aš kalbėjau su mokytoja, kuri visą laiką kūkčiojo.

— Mokykloje maldas reikia kalbėti, panele... Kryžių, vy ti pakabinkite. Juk čia Lietuva, jūs lietuvis, mes visi lietuviai...

Nespėjau ir susiorientuoti, ką toliau veikti, kai lauke pokštelė jo šūvis. Paskui prapliupo daug šūvių, patiško pirkios langai ir atsiradė durys, akys žybtelėjo penkiakampės žvaigždės...

...Visi penki mano draugai parašutistai krito didvyrių mir timi. Aš ir vėl pabėgau — be ginklo, be viršutinių drabužių, susikrūvinęs į lango stiklus. Kaip brangiai atsieina kova už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę!

Sausio 31, trečiadienis

Žuvus „Kovui“ — Antanui šiui, sumažėjusios „Karklo“ grupės vadu tapau aš. Daug rū pesčių. Reikia išplėsti, išvystyti tikrą kovą.

Prieš tris dienas Raudonoji Armija užėmė Klaipėdą. Dabar visa Lietuva raudona. Nieko, ji greit pažaliuos. O tada... Ta da pražygiuosime darniomis gretomis Laisvės alėja... Pui kiosios gėlynės varpas aidės kiekvieno lietuvi — tėvynės sūnaus — širdyje... Tai leite nanto Dambrausko žodžiai. Su kokių įkvėpimu tada, tame Ze maitijos miške leitenantas juos tarė! Girdėjau, Dambrauskas dabar užsienyje... Toks saka las mūsų neužmirš.

Platelių miškas... Tada aš buvau tik piemenėlis, naivus, abejojantis. O dabar?

Hitlerio Vokietija gal jau tikrai eis po vėlnių. Amerika greičiausia laukia vasario 15 sios. Tada ir sprigtelės!

Vasario 5, pirmadienis

Praėjusią naktį Užbaliuose nušoviau savo kaimyną. Už ką? Už tai, kad jo sūnus susigalvo jo įstoti į liaudies gynėjų būrį. ... Artėja vasario šešiolik toji.

Vasario 19, pirmadienis

Vakar aplankėme jaunimo pasilinksminimą Gelažiuose. Keletą „linksmaulių“ išreng me iki apatinių baltinių. Visi mano grupės nariai išsirinko po kostiumą, po palatą.

Vasario 28, trečiadienis

Gerą dalyką sugalvojo į ma no grupę perėjęs Grindilis, ki lės iš Gelažių kaimo. Šis vėru kas žmonėms, kuriuos truputį gaila nušauti, numauna kelnes (moteris — pakelia sijonus) ir gerai ištrina sėdimąsias vietas. Tam reikalui panaudoja paprasčiausią tarką.

...Tiesa, vėl pasirodė Albi nas Sabaliauskas — mūsų rry limas „Morkuška“. Du mėne sius jis slapstėsi — tai pas Bar bę, tai Vėlniakuose, pas Bal čiūną, lindėdamas daržinėje, po šienų įtaisytoje sleptuvėje. Gud rus, šėtonas, — per stipriai susi šalčius išbuvo šiltose pastogėse, pripužęs. Vakar pagaliau išli

do iš slėptuvės, nuėjo pas mano gimesines klauši, kaip galima su rasti Antaną, tai yra, mane. Še suo Marytė patarė manęs jieš koti miške, apie Ašelės kalno. Ten ir susitikom. Žiūriu, nagi „Morkuška“!

— Negaliu, „Baltuši“, be jų sių, — pasakė jis. Priimk, susi muldamas.

Priemiau ir paskyriau savo pavaduotoju.

Dabar mūsų grupėje apie dvi dešimt. Būrys.

Praėjusią naktį „Morkuška“ įvykdė pirmąjį mano įsaką. Drauge su savo broliu Vi ktoru ir dar trimis draugais ap lankė Tiltgalių gyventoją Me liūną, kuris dirbo žemės refor mos komisijos pirmininku ir su ėmė jį. Paskui, nuvedę prie vieškelio, nušovė. Lavonas pa liktas pavieškely, — tegu žino visi gyventojai, koks likimas laukia.

Manyje užverda kraujas, kai pagalvoju apie bolševikiš kas žemės reformas...

Bus daugiau.

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio psal.

Dmitrijevičius Maliukas, paklo tas ant tremtinių kaulų. Šiuo ke liu, žandarų varomi su grandii nemis įjo tremtiniai. Sunkias, rūdimis apdengtas katorginin kų grandines, mes matėme ne vienoje gyvenvietėje įrengtu se muzėjuose. Mus sukrėsdavo carinių valdininkų taikyti žiau rumai, kuriais jie norėjo įbau ginti laisvės ir demokratinių tėj sių trokštantį žmogų. (Koks skirtumas tarp caro žandarų ir komunistinių NKVD?) Caro laikų „palikimą“ G. Šimkus ra do Golyšmanove, nes vidurinės mokyklos istorijos mokytoju yra A. Mačiulis, kurio tėvas šiauliškis buvo ištremtas caro į Sibiro taigas. Jis dabar moko si lietuviškai, o savo sūnų pava dino Algirdo vardu.

Bet štai, vėl randame Stalino -Chruščiovo laikų tremtinius! Abatsko mieste apie surengtą koncertą autorius rašo: „aplank jaunimas tampo bajanus ir ar monikas, lieknos merginos „iš peties trypia „pliašką“. Kokių linksmy dainų toje šventėje ne išgirsi! Kolūkiečiai, darbininkai, visi tie, kurių rankos čia stato miestus ir gamyklas, atko voja iš gamtos ir priverčia der lingą plėšininį juodėmį duoti gerą grūdų derlių, šiandien lin ksmosios. Matėme besišypsan čius su pyptukėmis burnoje, barzdotos kazachus, linksmai šokantį ir dainuojantį rusą, sva jingą estą, vokiečių, draugišką ukrainietį, totorių“.

Žinome kokiais keliais lietu viai, latviai, estai, vokiečiai ir kiti atkeliavo į plačias taigas, žino kiekvienas ir Lietuvoje tad autorius jų katorginio kelo dėl suprantamų priežasčių ne aprašo).

Būdinga šios dienos Lietu vos gyvenimo epizodą paduoda atvirame laiške Sporto redak cijai studentas A. Vidmantas. Jis rašo: „universiteto sporto salės Nr. 1 nusirengimo kamba riuose rasi ir pantų ir suknelių ir kostiumų ir batų... Ir žmonių būna. Jie ateina apsirengę, čia pat nusirengia, sukabina dra bužius ir su sportine apranga beveik dvi valandas treniruojasi salėje. O drabužiai atvirai rū binė kabo ir „laukia“ kad kas nors jais apsisivilktų ir išeitų... Ir štai kartais dingsta... koki nės. Niekas to nenori vadinti vagyste, tačiau... Gal būtų su maiše kojines? Bet argi galima tai padaryti? O namo eiti po treniruotės ar po rungtynių o kojinių, pasakyčiau, ne visai malonu. Ir vis tokią „laimę“ jau turėjau du kartus. Teko ba sinių paeiti ir rankininkui E. Misevičiui ir kitiems“.

— Būdinga šios dienos Lietu vos gyvenimo epizodą paduoda atvirame laiške Sporto redak cijai studentas A. Vidmantas. Jis rašo: „universiteto sporto salės Nr. 1 nusirengimo kamba riuose rasi ir pantų ir suknelių ir kostiumų ir batų... Ir žmonių būna. Jie ateina apsirengę, čia pat nusirengia, sukabina dra bužius ir su sportine apranga beveik dvi valandas treniruojasi salėje. O drabužiai atvirai rū binė kabo ir „laukia“ kad kas nors jais apsisivilktų ir išeitų... Ir štai kartais dingsta... koki nės. Niekas to nenori vadinti vagyste, tačiau... Gal būtų su maiše kojines? Bet argi galima tai padaryti? O namo eiti po treniruotės ar po rungtynių o kojinių, pasakyčiau, ne visai malonu. Ir vis tokią „laimę“ jau turėjau du kartus. Teko ba sinių paeiti ir rankininkui E. Misevičiui ir kitiems“.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING Co.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

Ivairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspaudinta vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEON'US, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraus paprastu ir oro paštu tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gry no svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspre su. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktdieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALOZA

HAMILTON

VISI GERAI ATSIMINKIME

kad sekmadienį, vasario 19 d., nepriklausomybės minėjimas prasidės 11 val. iškilmingomis pamaldomis, o 4 val. p. p. L. Namų salėje įvyks iškilmingas aktas, su koncertine dailimi.

Mieli lietuviai, visi iki vieno dalyvausime tame mums taip reikšmingame minėjime ir tuo pačiu pagerbime nepriklausomybės kovų didvyrius.

DALYVAUKIME IR RINKIMUOSE

Tą pačią, vasario 19 d., įvyks Hamiltono apyl. B-nės v-bos ir revizijos komisijos rinkimai. Suraskime laiko kiekvienas, tam svarbiam reikalui ir atiduokime savo balsus už tuos kandidatus, kurie mūsų manymu, būtu tinkamiausi ir stipriausi, sekančioms kadencijoms metams, nes tinkama, ar netinkama valdyba, priklauso nuo mūsų pačių, už ką mes atiduodame balsus, todėl būkite protingi.

Apyl. Valdyba.

KLB-NĖS KULTŪROS FONDO PIRMININKAS

kun. J. Borevičius SJ, viešėdamas Kanados sporto pirmenybėse, turėjo pasikalbėjimą su šaliais asmenimis dėl surengimo Kanados jaunimo saskrydžio Hamiltone. Tą reikalą Kultūros Fondas jau apsvaistė ir artimiausiom dienomis atsiųs mūsų kolonijai oficialų raštą. Krašto tarybos narys, referavęs tą klausimą paskutiniam KT suvažiavime, pažymėjo, kad priėmus suvažiavime referento visą programą, darbas būtų pradėtas jau iš anksto, surengiant jaunimo dienas gal jau gegužės m. Viktorijos dienos savaitgalį. Tuo tarpu, plačiam pasirušimui, paliko mažai laiko. Spalio m. padėkos dienos savaitgalis susikryžiuotų su Kanados Lietuvių Diena, kurioje kaip tik numatoma plati jaunimo programa. Reikia tikėtis, kad naujo Hamiltono LB valdyba, Kultūros fondo siūlymą savo posėdyje apsvaistys ir padarys atitinkamą sprendimą.

TORONTO SIETYNAS

atvyksta vasario 26 d. į Hamiltoną ir L. Namų Delta kino salėje pastatys S. Čiurlionienės - Kymantaitės pasakė „Dvylika brolių juodvarniams laksčiu sių“. Sporto klubas Kovas kviečia visus hamiltoniečius į šį puikų vaidinimą, kuriame dalyvaus 30 aktorių: juodvarniai, kiškiai, blogioji pamotė ir kt. Ypač mūsų mažieji kviečiami pamatyti tą gražią pasaką su puikiomis dekoracijomis ir kostiumais. Vaidinimo pradžia 4 v. p. p.

SPORTĄ MĖGSTĄS JAUNIMAS

turi retą progą pirmą kartą Hamiltone stebėti Kanados lietuvių

A. LIUDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarimai. Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,

Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos paskolos iki \$3,000.

Morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val. ryto ir 5—8 val. vakare,

Minden Building, 20 King St. E., Room 13,

notaro A. Liūdžiaus istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575.

METINIS HAMILTONO „TALKOS“ BANKO SUSIRINKIMAS

Šeštieji „Talkos“ darbo metai labai gražiai baigėsi. Metinis narių susimas įvyko vasario 4 d. Atsilankė 74 nariai ir svečiai. Susirinkimą Parap. salėje atidarė v-bos pirmininkas E. Sudikas.

Protokolą perskaitė v-bos sekr. St. J. Dalius. Protokolas priimtas be pataisų.

Pranešimuose pirm. E. Sudikas pažymėjo, kad Kanados ekonominė padėtis praėjusiais metais nebuvo palanki, jautėsi stagnacija, nedarbas, kas palietė ir mūsų bankelį. Nariai daugiau taupė, todėl susikauptė daugiau indėlių, negu buvo išduota paskolų. Tačiau bankelis paaušo visu 100,000 dol. balansom. Padidėjus kapitalui ir esant daugiau darbo, buvo pasamdytas nuolatinis tarnautojas — bankelio vedėjas, kuris dirba pilna laiką nuo praeitų metų birželio 1 d. Nuo kovo 1 d. įvedama čekių sistema. Kiekvienas narys galės, kaip ir visuose bankuose, išrašinėti čekius. Dokumentams laikyti nupirkti nedegama spinta. Supažindinti visuomenę su Talkos uždaviniais ir teikiama patarnavimu, išleista 8 psl. brošiūra, signinis lietuviškas kalendorius. Praeitais metais mirė narys Jonas Jokubaitis, kurio atminimas pagerbtas atsistojimu.

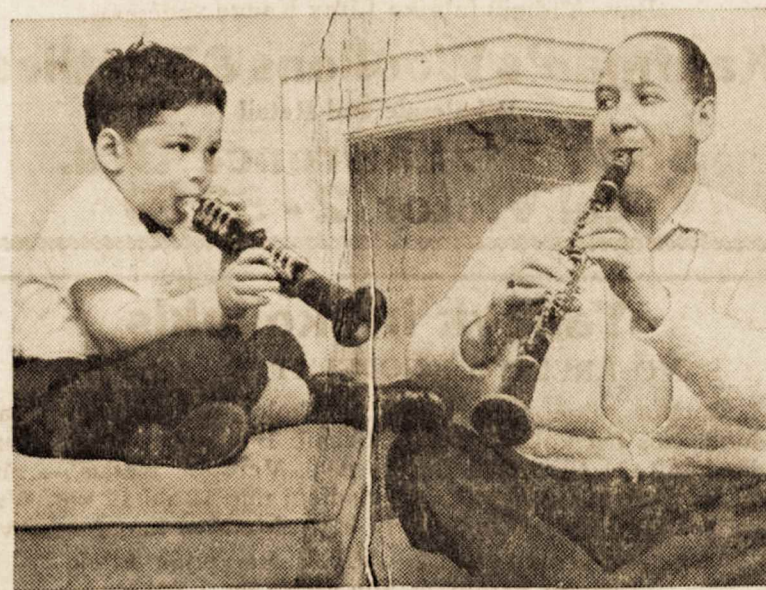
Bankelio vedėjas E. Lengnikas savo pranešime pažymėjo, kad narių santaupos padidėjo 37% daugiau negu 1959 m., o paskolos 51%. Balansas už 1960 m. suvestas 315,516.03 dol. sumai. Aktyvų sudaro: Kasa - Banke \$26,193.08, Kasa - Keitimui \$100.00. Išduotos paskolos \$183,406.04. Nejudomo turto paskolos \$67,915.98. Garantijos fondo depozitas Leag. \$7,261.33. Šėras Leag. 100.00. Depositas Leag. \$30,097.12. Raštinės inventoris \$366.98. Kiti aktyvai \$75.00. Balansas \$315,516.03. Pasyvų sudaro: Narių šėrai \$253,333.88. Indėliai \$12,141.05. Garantijos fondas \$6,431.33. Perinamos sumos \$130.00. Grynas pelnas (\$13,836.88 atmetus 20% Garantijos fondui) \$2,767.38, nepaskirstyto pelno lieka \$11,069.50 pridėjus likutį iš 1959 m. \$410.27 \$11,479.77. Balansas \$315,516.03.

Per 1960 m. turėta ši viso pajamų \$21,533.47 ir padaryta išlaidų \$7,716.59. Grynas pelnas su likučiu iš 1959 m. sudaro \$14,247.15. Pajamų svarbiausią poziciją sudaro palūkanos už išduotas nariams paskolas. Išlaidų didžiausią sumą paima draudimas ir atlyginimas tarnautojams, bent bendrai atlyginimas už darbą ir priežiūrą sudaro 13.7% visų pajamų, mažas.

Kredito k-to pirm. J. Mikšys pranešė, kad buvo leista išduoti 125 nariams paskolos \$213,953.53. Daugiausia paskoloms prašoma didesnių sumų: 1,000, 3,000 dol.

Metai	Aktyvas \$	Paskolos \$	Nariai	Skol.	Pelnas \$	Dividen. \$
1955	10,177.31	7,139.93	95	19	162.67	113.03
1956	29,054.43	22,137.59	156	56	969.81	497.19
1957	66,896.57	50,251.31	240	107	2,677.23	1,438.23
1958	118,230.99	82,617.75	304	125	4,295.85	2,804.11
1959	215,753.84	164,695.44	389	145	8,390.87	6,044.55
1960	315,516.03	251,322.02	491	184	13,836.88	9,947.41

J. D.

Klarnetistas Allen Kane mokina groti savo sūnų.

Revizijos k-jos pirm. A. Janušas perskaitė revizijos akcų, kuriame konstatuota, kad viskas rasta tvarkoje. Birželio mėnesį buvo atvykę revizoriai iš Ontario Credito Unijų S-gos ir per 3 dienas padarė kruopščią bankelio reviziją. Po revizijos prisiųstame laiške jie išgyrė „Talkos“ pasiektus rezultatus ir jos vadovybės veiklą.

Po pranešimų buvo keletas klausimų, kurie daugumoje sukos apie paskolos nuosimžius, nes dar daugeliui narių neaišku, kaip bankai, imdami 6%, už 1,000 dol. per metus paima 60 dol. palūkanų, o bankelis imdamas 10% už tą patį sumą, per metus paima 53.76 dol. palūkanų.

Pelnas, \$14,247.15, valdybos buvo pasiūlytas paskirstyti: Garantijos fondui 20% — \$2,767.38, švietimo fondui \$400.00, išmokėti 4.5% dividendų šėrininkams — \$9,947.41, išlaikymui vieno mokinio Vasario 16 gimnazijoje \$240.00, likutis palūkanas nepaskirstytam pelnui \$742.36. Taip susirinkimas ir priėmė.

Šamatą 1961 m. referuoja E. Lengnikas, pranešdamas, kad numatoma gauti pajamų \$29,300.00 ir turėti išlaidų \$12,414.00. Pagal istatus balsuojant tik už tą šamatą, kurioje numatyta, kad numatoma gauti pajamų \$29,300.00 ir turėti išlaidų \$12,414.00. Pagal istatus balsuojant tik už tą šamatą, kurioje numatyta, kad numatoma gauti pajamų \$29,300.00 ir turėti išlaidų \$12,414.00.

Rinkimus vesti pirmininkas pakviečia K. Stanaitį, N. Zabulionį ir A. Jankūną. Šiais metais iš valdybos išeina J. Giedraitis ir E. Lengnikas, iš Kred. komiteto J. Mikšys, iš Revizijos komisijos A. Jankūnas. Slapū balsavimu į valdybą išrinkti J. Giedraitis ir E. Lengnikas; į Kredito komitetą J. Mikšys; į Rev. komisiją J. Stonkus.

Klausimuose ir pasiūlymuose J. Stonkus iškėlė pasiūlymą bankeliui išgyti namą. Ar susirinkimas įpareigoja v-bą duoti dirvą namų pirkimui, paiesako 30 balsų, prieš 33 balsai. Tuo būdu klausimas paliktas ateičiai.

Baigiant dar tenka priminti, kad nuo įsteigimo dienos, 1955 m. vasario 13 d., į bankelį įstojo 537 nariai, iš kurių 3 mirė, 43 patys pasitraukė, dabar yra 491 narys, iš kurių 46 nariai yra vaikai ir jaunimas iki 18 metų.

Mirę bankelio nariai yra Vincas Šukaitis, miręs 1956 m. kovo 15 d., Jonas Gylys miręs 1959 m. lapkričio 13 d. ir Jonas Jokubaitis miręs 1960 m. balandžio 26 d.

Laike šešių savo gyvavimo metų bankelis suteikė savo nariams paskolų 578,164.04 dol. sumai ir nariams — taupytojams išmokėjo dividendų už laiko mus pinigų 20,844.59 dol. Ko operatinio bankelio „Talka“ augimas aiškiau matyti iš žemiau talpinamų skaičių.

Nathan Cohen teatro, televizijos, kino kritikas ir rašytojas.

George Atkins CBC ir TV kalbėtojas.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA

Mūsų miesto tautiečių susirinkimas išrinko naują apylinkės valdybą, kurį jau pasiskirstė pareigomis: Martynas Riau — pirm., Jonas Duoba — sekr., Pr. Umbrasas — izd. ir St. Druskis — šalpos reikalam.

Tautos Fondo reikalus ir toliau atstovaus tautietis Pov. Gasperas. Visa naujoji valdyba, išskyrus tautietį M. Riauką, yra senų mūsų kolonijos gyventojų ir visiems gerai pažįstami žmonės. Reikia tikėtis, o to ir nuosirdžiai palinkėsime, kad naujai valdybai visi darbai sektųsi biologiau, kaip ir anksčiau. Kas liečia buvusios apylinkės valdybos darbą, tai buvo labai energinga ir veikli valdyba, kuri sugebėjo naujai valdybai per

duoti gražų palikimą — apie 1000 dol. pinigais.

KITOS NAUJIENOS

Mieste daug bedarbių ir jų skaičius vis auga. Paskutiniais statistiniais duomenimis sausio m. pabaigoje mieste (įskaitant priemiestį) buvo užregistruota 4,920 bedarbių. Pernai tuo pačiu metu mieste buvo tik 2,645 bedarbių.

Šiais metais nedaug sniego, bet labai šalta žiema. Kadangi tautiečių tikrai nedidelis skaičius yra bedarbiai, tai bendrai paėmus, nuotaikos neblogos.

Korespondentas.

JUOKDARIAI...

Atkelta iš 2-ro psl.

giau vertingas nereiškia kad bus visai vertingas. O kadangi rusų naujasis rublis nebus visai vertingas, tai jis ir negalės išlaikyti, jis turės smukti, ir po 5—6 metų jis vėl liks nuvertintas, kaip jau buvo padaryta tris kartus po paskutinio karo. Tai gi, ne Kerpės galva kritkucti „Nepr. Lietuvą“, kuri ima žinias iš tiesioginių šaltinių ir teigia pačių sovietų oficialiais pareiškimais. Nes kas gi geriau žino apie sovietiškus pinigus — Kerpė, ar Rusijos valstybinio banko valdybos pirmininkas A. K. Korovuškin?

Be to, Kerpė, jeigu dar nėra visai sukerpėjęs, turi žinoti, kad savo draugams paaiškinti, kokių tikslų toks nuvertinimas padarytas. Korovuškin ir tą paaiškina tame pat pareiškime spaudai. Jis sako: „Ukrepienijje masstaba cen i vypusk novycn dieneg sozdatut ješčo bolšuju zainteresovannost trudiščich sia v povyšniji proizvoditelnos ti truda i v bierežlyvom otnoše niji k každoj kopekie“, kas lietuviškai yra: „Ištvirtinamas kainų maisto ir naujų pinigų išlelimas sudarys dar didesnę darbinčiųjų susidomėjimą pakelti darbo produktumą ir labai rūpestingą kiekvienos kapeikos saugojimą“. Ką gi tas reiškia? O gi tą, kad darbininkas, norėdamas daugiau uždirbti, turės daugiau prisipausti, daugiau dirbti ir saugoti kiekvieną kapeiką, kurios jis ilgįol labai nevertino ir nesaugojo. Atseit, naujų kapeikų darbininkas gaus mažiau, negu gaudavo anksčiau, ir jam kiekviena kapeika bus labai brangi. Taigi, — nauja kapeika darbininkui bus skaudesnis botagas, verčiąs jį dirbti daugiau, kad mažiau gautų tų kapeikų, ir kad galėtų daugiau gauti, turės ir daugiau dirbti. Tai štai ko Kerpe nepasako, nes tuščiažodžiaudamas jis jiesko žioplų, kaip pats prisipažįsta.

O kad senųjų pinigų nuvertinimu sovietijos žmonės apipilę šiami, tai pats S. Kerpė pripažįsta, nes sako, kad tiems, kas turi pinigų susitaupę, bus kelumų iškeisti senus į naujus. Gal čia yra kiek tiesos, pripažįsta jis tą N. L.-vai. Ne „kiek“, bet visa tiesa. Mandrappyskis.

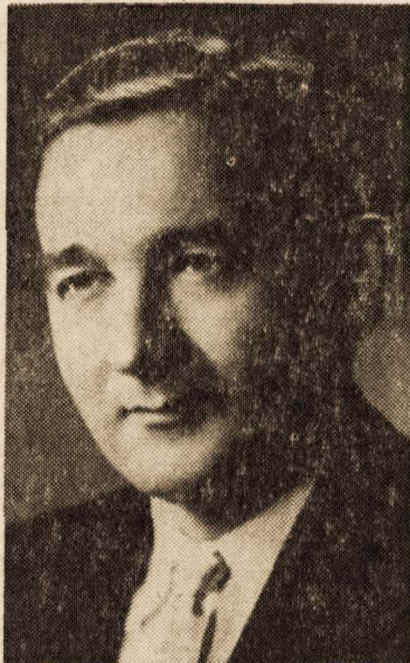
Dr. H. Nagys

A. Ambrozaitis

J. Pauliūtė

A. Keblys

E. Kardelienė

K. Smilgevičius

MONTREAL

VASARIO 16-TOS MINĖJIMO PROGRAMA MONTREALYJE

Šventės minėjimas pradeda mas pamaldomis 11 val. abeje se lietuvių bažnyčiose. Visos lietuviškos organizacijos prašo mos dalyvauti su savo vėliavo mis. Aušros Vartų bažnyčioje už laisvę žuvusiems paminklė lenta papuošiama gėlėmis ir iš statoma Savanorių - Kūrėjų garbės sargyba.

Mišios užprašytos Seimelio prezidiumo ir aukojamos už Lietuvos laisvę ir žuvusius ją iškovojoant.

L. Valstybės operos solistė E. Kardelienė giedos A. Vartų bažnyčioje, o Šv. Kazimiero bažnyčioje giedos solistas Ant. Keblys.

Minėjimo aktas pradeda mas 3 val. po pietų Plateau salėje, 3710 Calixa Lavalle. Pirm. A. Norkeliūnui atidarant minėji mą, inešamos vėliavos. Paskaitą skaito visiems mums gerai pa žįstamas preleientas dr. Henri kas Nagys. Meninę programą išpildys solistė Jonė Pauliūtė, pianistas Kazys Smilgevičius, Aušros Vartų parapijos choras vedamas muziko Ambrozaičio, sugiedos Kanados chimną ir žu vusiems už laisvę. Kviečiami ir Šv. Kazimiero parap. choristai.

Taut. šokių grupė vadovauja J. Piečiui, pasirodys su plačia ir idomia programa. Iškilnin go posėdžio metu visos organi zacijos scenoje dalyvauja su vė liavomis.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3940 Blvd. Rosemont
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. SEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
2 biurai:

5441 Bannantyne, Verdun.
1396 St. Catherine St. W.
(prie Bishop).
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nošies, gerklės ir ausų
specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Dr. V. PAVILANIS
3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
141C Guy St., I a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKSA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur,
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.
Nami 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

Visi jie dalyvauja Vasario 16 dienos šventės minėjime Montrealyje

Aušros Vartų Parapijos Dešimtmečio Bazaras

įvyks

vasario 24 d. 7—10 P. M.
25 d. 12—10 P. M.
26 d. 12—10 P. M.

Daug staigmenų, daug laimėjimų suaugusiems ir vaikams.

Skani kava, reto skonio kepsniai, užkandžiai!

**Dalyvaukime visi -
paremkime Parapiją!**

Visų laukia

Kun. Klebonas ir Parapijos Komitetas.

Tie, kurie aukoją savo gyvybę ir sveikatą iškovojo Lietuvai laisvę, Savanoriai - Kūrėjai, šiais metais norima ypatingai pagerbti, už tai mes prieš jus lenkdami galvas kviečiame lietuvišką jaunimą iš jų stiprybės pasisemti.

Seimelio Prezidiumas ketvir tadienį priima spaudą, radio ir TV atstovus.

Tai iki malonaus pasimatymo bažnyčiose ir Plateau sa lėje. Seimelio Prezidiumas.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Šv. Kazimiero šventvakaris ruošiamas kovo 4 d., šeštadie

ni, 8 val. vak. parapijos salėje. Bus programa ir veiks lietuviš kas bufetas. Sekmadienį, kovo 5 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje bus Šv. Kazimiero atleidai.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Pelenų diena — gavėnios pradžia yra trečiadienį. Tai yra kartu susikaupimo ir rimties pa džia kiekvienam katalikui. Ga vėnios metu tėra tik dvi absi nencijos ir pasniinko dienos: Pe lenų diena ir Didysis penktadi nis. Pelenų dieną bus šv. mišios ir vakare 8 val. Kiekvieną penk tadienį gavėnios metu bus šv. mišios ir vakarais 8 val.

DĖMESIO TAUTIEČIAI! SIUNTINIAMS LIETUVON urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)
gavome iš Anglijos

didžiausį pasirinkimą geriausių anglišių vilnonių medžiagų vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms. Turime didžiulį pasirinkimą vilnonių ir šilkinų skarelų urmo kainomis.

Inpilų, paklodžių ir užvalkalų medžiagos. Didelis pasirinkimas vyriškų, moteriškų ir vaikiškų apatinių ir viršutinių baltinių, megztukų ir kitų medžiagų.

Ateikite ir išitikinkite, kad čia perkant sutaupysite. Priimame užsakymus vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS
Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

Kaufman's Woollens & Textiles
Wholesale and Retail
3997 St. Lawrence Bvd.
tel. Victor 2-5319

Taupyk ir skolinkis SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia dieniais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun. Rytas — pir madienį nuo 10 iki 1 val. ir šeštadienį nuo 10 iki 12 val. Va karais—pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 v. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 iki 1 val. Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

VASARIO 16 MINĖJIMAS TORONTE

įvyks vasario 19 d. Minėjimas pradedamas pamaldomis lietu vių bažnyčiose. Po to, 4 val. po pietų, College kino teatro salė je bus iškilmingas aktas. Kalbė toju pakviestas iš Clevelando adv. Julius Smetona. Meninėje programoje sol. J. Liustikaite ir Varpo choras, vedamas komp. S. Gailevičiaus. Be to, bus ir šeštadieninių mokyklų pasiro dymas.

Lietuvos laisvinimo reika lams aukos bus renkamos voke liais, kaip ir pernai.

6 val. 45 min. speciali radio programa kanadiečiams iš CF RS stoties, banga 1010, o Tėvy nės prisiminimų radio progra ma, lietuviškai ir angliškai, iš WHLD stoties, banga 1270, bus duodama 1 val. po p.

Vasario 16-kai skirta spau dos konferencija bus Šv. Jono par. salėje vasario 16 d., 7.30 vakaro.

A. V. Parapijos dešimtmečio bazaras

mūsų parapijos dešimtmečio ba zarui jau plaukia gražios dova nos. Bazaro komitetas sparciai veikia. Tik būtų labai miela, jei visi praapijiečiai įsijungtų į šį parapijos bendrą reikalą. Laukiame aukų iš kiekvieno pa rapijiečio. Dovanas bazarui ga lite atnešti į A. V. kleboniją, verduniškiai gali nunešti į pp. Mačionių krautuvę: 5292 Ban nantyne Avenue, Lassaliečiai— nuneškite į pp. Gaurių krautu vę: 7730 Broadway ir Ville - -Emardiečiai pas John Givis: 2101 Jolicoeur. Bazaras vyksta vasario 24, 25 ir 26 dienomis A. V. parapijos salėje. Ruošiamo daug netikėtųmų!

GERA PROGA!

Naujame name, pigiai išnuomojamas butas nuo gegužės 1 d. Montreal-East. 3½ kamb. Centr. šildymas, šil tas vanduo. Apmokėta elektra ir vanduo. Elektr. plyta ir šal dytuvas. Geras susisiekimas. Kaina tik 65 dol. mėnesiui. Skambinti telef. CL 6-6877.

PARDUODAMI NAMAI

Ville LaSalle:
7 Ave., gražus plytinis cuttage, garažas, \$ 13.900;
3 Ave., 3 butai, \$ 19.000.
PO 7-3704.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.
Lietuviams nuolaida.

Skambinkite telef. DU 9-0571.

V. Sušinskas.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501
F. Jasutis LA 2-7879
A. Markevičius CR 9-9793
P. Adamonis RA 2-2472
P. Baltuonis LA 6-2084
Pr. Rudniskas HU 1-2957
Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Ž., Star, La Press.

Vasario šešioliktąją dieną šį ketvirtadienį šv. Jon. Kr. par. bažnyčioje 7.15 val. vaka re įvyksta pamaldos, o po pa maldų par. salėje kanadiečiams svečiams priėmimas. Į vaišes yra pakviestas miesto burmiat ras N. Philips, keletas federali nės ir provincinės valdžios pa lamentarų, radio, televizijos ko mentatorių bei universiteto pro fesorių. Pakviesta taip pat įvai rių darboviečių viršininkų, su kuriais lietuviai darbovietėse tu ri pažinčių.

TORONTO LIETUVIŲ KRE DITO KOOPERATYVO „PARAMA“

visuotinis narių (šerinkų) me tinis susirinkimas šaukiamas 1961 m. vasario 26 d. 3 val. po pietų. Prisikėlimo parapijos sa lėje — 1021 College St., Toron to. Darbų tvarka.

1. Atidarymas,
2. Pereito susirinkimo proto kolo skaitymas,
3. Valdybos pranešimas — a) Pirmininko pranešimas, b) Iždininko „
4. Kredito komiteto praneš.
5. Priežiūros komis. praneš.
6. 1960 m. operacijų pelno padalinimas,
7. Pajamų ir išlaidų 1961 m. sąmata,
8. Rinkimai: 3 narių 1 v-bą, 1 nario į kredito k-tą, 1 nario į Priežiūros k-ją.
9. Sumanymai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Narių registracija prasideda 2 val. p. p.

Prašoma atsinešti nario kuy gutę.

Toronto Liet. Kredito Kooper. „Parama“ Valdyba.

MIRĖ DU LIETUVIAI

Praėjusį savaitgalį Torontc mirė du lietuviai: St. Kazėnas, 57 m., vilnietis, mokytojas ir Ona Lėsniauskienė, per septy niasdešimt metų amžiaus. Palai doti per Prisikėlimo par. bažny čią Toronto lietuvių kapinėse.

Janinos Adomonienės SIUNTINIAI
naujas adresas:
1674 Couvrette St.
Telefonas lieka tas pat.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

MASSON FURS
K. GUDŽIONAS IR J. GRAŽYS
Parduoda gatavus, siuva naujus, remodliuoja ir tai so senus kailinius paltus. Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.
3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.